

Arrest

nr. 347 726 van 3 juni 2026
in de zaak RvV X / XI

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat I. ELMOUDEN
Louizalaan 390 / 13
1050 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE XIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestijnse origine te zijn, op 8 december 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 25 november 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de beschikking tot vaststelling van het rolrecht van 16 december 2025 met refertenummer X.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 17 maart 2026, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 22 april 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken V. SERBRUYNS.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat I. ELMOUDEN.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

Verzoeker, die verklaart van Palestijnse origine te zijn, komt volgens zijn verklaringen België binnen op 14 september 2024 en verzoekt op 18 september 2024 om internationale bescherming. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) neemt op 25 november 2025 een beslissing tot niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat). Dit is de thans bestreden beslissing, die dezelfde dag aangetekend naar verzoeker wordt verstuurd, en die luidt als volgt:

“(…)

A. Feitenrelaas

Volgens uw verklaringen bent u een Palestijnse moslim van Arabische afkomst. U bent geboren te Palestina in Khan Younes. U verliet Gaza in 2019 omwille van de algemene situatie. U reisde naar Griekenland, waar u in 2024 aankwam. Op 16 juli 2024 diende u in Griekenland een verzoek om internationale bescherming in.

Op 26 juli 2024 werd u er internationale bescherming toegekend. U had een ADET geldig vanaf 26 juli 2024 tot 25 juli 2027 en een Grieks reisdocument/ paspoort geldig tot 2 september 2027. U beschikte niet over een AMKA en AFM.

Tijdens uw verblijf in Griekenland gedurende 67 dagen kon u in het opvangcentrum Kos terecht. U verplaatste zich tweemaal om uw documenten op te halen naar Athene en Thessaloniki. U werkte er niet maar zocht wel werk. U had in Griekenland eigen spaargeld en leende enkel geld voor uw ticket naar België. U trachtte integratiecursussen te volgen maar dit lukte niet door de beperkte behulpzaamheid van de medewerkers en de openingsuren. U vroeg geen psychologische behandeling voor uw mentale problematiek omdat u de situatie daar niet wou laten escaleren.

U vreest in Griekenland de politie. U had tweemaal een aanvaring met de politie toen u nog niet over een geldige verblijfsvergunning beschikte. De eerste was er toen u nog op zee de oversteek maakte en naar de gevangenis in Symi werd gestuurd. Uw bezittingen werden toen afgepakt en u moest er betalen voor uw maaltijd. Als tweede incident zijn er de aanhoudingen waar u slachtoffer van werd. U werd tweemaal toe aangehouden voor vijf uur.

Twee dagen nadat u uw verblijfsvergunning kreeg en tevens één dag na het verkrijgen van uw reisdocument verliet u Griekenland en reisde u door naar België waar u op 18 september 2024 een asielaanvraag indiende.

Er dient opgemerkt te worden dat u België reeds verliet om in Frankrijk boodschappen te doen.

U krijgt momenteel maandelijks psychologische behandeling.

Ter staving van uw verzoek legt u de volgende documenten neer: Palestijnse identiteitsbewijs, geboorteakte, kopie van het Palestijnse paspoort, inclusief visa voor Egypte en Turkije, schooldocumenten onder andere bachelorsdiploma en verklaring van de middelbare schoolcijfers, Griekse verblijfsvergunning, Grieks reisdocument, kopie van de politieverklaring met betrekking tot de diefstal van de Griekse documenten in België,

U maakte op 15 oktober 2025 nog een mail over met schermafbeeldingen van uw Instagramprofiel en Facebookprofiel.

B. Motivering

U verklaarde last te hebben gehad van psychologische problemen (CGVS,p.10) en dit wordt momenteel psychologisch opgevolgd.

Om hier op passende wijze aan tegemoet te komen, werden er u steunmaatregelen verleend in het kader van de behandeling van uw verzoek door het Commissariaat-generaal. Zo werd bij aanvang van uw onderhoud expliciet gezegd dat er een pauze was en u een korte pauze kon vragen indien nodig (CGVS,p.3) en werd gevraagd of u het interview kon doen (CGVS,p.3) waarop u positief antwoordde. Na de pauze werd gevraagd of u in goede conditie was om verder te gaan, hetgeen u bevestigde (CGVS,p.7).

In dit verband dient opgemerkt te worden dat zich geen specifieke problemen of moeilijkheden voordeden tijdens het verloop van het persoonlijk onderhoud op het CGVS. Op geen enkel moment bleek dat uw toestand u verhinderde om uw verhaal op een adequate wijze te kunnen vertellen. Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

U vreest in Griekenland dakloosheid en een moeilijk leven samen met de Griekse politie.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit de elementen die voorhanden zijn, blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist (CGVS,p.6).

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigden van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een “bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid” moet worden bereikt, wat slechts het geval is “wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid” [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén “zeer verregaande materiële deprivatie” teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie niét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2022/06/24/verslagfeitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-juni-2022>; Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op https://rsaeglean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2024/09/03/verslag-feitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-september-2024>; Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-management-mainlandgreece_en; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaeglean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf.

Uit bovenstaande informatie blijkt dat begunstigden van internationale bescherming in Griekenland toegang hebben tot de arbeidsmarkt, de vastgoedmarkt en gezondheidszorg. Er zijn ngo's actief in Griekenland die ondersteuning bieden aan begunstigden van internationale bescherming. De commissaris-generaal is dan ook van oordeel dat deze informatie **niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen** die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

Uit uw verklaringen blijkt dat u op 26 juli 2024 een adet ontvangen heeft met een geldigheid tot 25 juli 2027. Evenzeer blijkt dat u na het verkrijgen van uw fysieke verblijfsvergunning nog drie dagen heeft verbleven gezien u op 14 september 2024 vertrok. Tevens was uw vertrekdatum één dag na het verkrijgen van het Grieks reisdocument in Griekenland (CGVS,p.8). Dergelijke korte tijdsperiode wijst niet op oprechte intentie om zich in Griekenland te integreren en er leven op te bouwen.

U beschikte niet over een AFM en kwam hierover pas te weten in België (CGVS,p.6).

Uit objectieve informatie blijkt dat personen die na 31 december 2020 een aanvraag voor internationale bescherming indienen in Griekenland automatisch een AFM-nummer krijgen wanneer ze hun kaart als verzoeker van internationale bescherming krijgen (Cfr. **Begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Toegang tot documenten en sociaal-economische rechten**, gepubliceerd door RSA/PRO

ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaeglean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; **Greece Refugee Info**, 17 november 2022, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951>). Het CGVS wijst erop dat het fiscaal registratienummer nodig is voor de toegang tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het fiscaal registratienummer (AFM) blijft geldig zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is (Ibidem). Als de verblijfsvergunning (ADET) verloopt, wordt het fiscaal registratienummer (AFM) gedeactiveerd totdat de verblijfsvergunning (ADET) wordt verlengd (Ibidem).

In dit geval hebt u uw verzoek om internationale bescherming na 31 december 2020 ingediend. Daarom moet worden opgemerkt dat u, toen u in Griekenland was als verzoeker, een fiscaal registratienummer had waarmee u toegang had tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het Commissariaat-generaal is daarom van mening dat u bepaalde stappen hebt kunnen ondernemen om werk te vinden en in uw levensonderhoud te voorzien. Als begunstigde van internationale bescherming werd u een ADET verleend. U moest vervolgens een afspraak maken bij de verantwoordelijke 'Taks Office' om de gegevens van uw AFM bij te werken (Cfr. **Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights** p. 20-21, gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaeglean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf). U deed dit echter niet en er kan echter van u verwacht worden dat u uw administratie zoals AFM in orde zou brengen.

U had er ook geen AMKA (CGVS,p.6).

Het Commissariaat-generaal wijst erop dat personen die internationale bescherming genieten, om een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te verkrijgen, zich binnen een maand na de afgifte van hun verblijfsvergunning (ADET) naar een dienstverleningscentrum voor de burger moeten begeven om hun voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA) om te zetten in een sociaalzekerheidsnummer (AMKA). Objectieve informatie wijst niet op bijzondere problemen bij het voltooien van deze procedures in de periode 2020-2023 (AIDA, Landenrapport: Griekenland. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDAGR_2023-Update.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socioeconomic rights , gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, blz. 19, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaeglean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL in maart 2024 (beschikbaar op: https://rsaeglean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf). U toont niet aan dat het voor u niet mogelijk was om uw AMKA aan te vragen of te activeren. Het komt aan de verzoeker toe om de nodige stappen te ondernemen om zijn rechten in Griekenland te doen gelden. Verder kan er van een persoon die de procedure doorloopt om een Grieks reisdocument te verkrijgen, ook verwacht worden dat een AMKA geregeld kan worden. Hetgeen u niet deed.

Het CGVS wijst er immers op dat personen die internationale bescherming genieten in Griekenland niet automatisch een reisdocument krijgen, maar pas nadat de betrokkene hiertoe een specifiek verzoek heeft ingediend bij het paspoortbureau van de Griekse politie. De persoon die internationale bescherming geniet, moet ook bepaalde documenten voorleggen, waaronder een kopie van de beslissing tot toekenning van internationale bescherming en een kopie van zijn ADET (of een bewijs dat zijn ADET-aanvraag in behandeling is), en moet de som van 84,40eur betalen. De begunstigde van internationale bescherming moet een lijst raadplegen die regelmatig online wordt gepubliceerd om te weten te komen of het reisdocument klaar is. Als het reisdocument klaar is, moet de betrokkene naar het Regionaal Asielbureau van Thessaloniki of het Regionaal Asielbureau van Attica gaan om het in ontvangst te nemen. Al deze procedures moeten persoonlijk worden uitgevoerd (Refugee.info Greece, Travel Documents in Greece, 9 februari 2024, beschikbaar op : <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985654192535>).

Uit uw verklaringen blijkt dat u uw gedrukte verblijfsvergunning, het document dat bewijst dat u in het bezit bent van een geldige verblijfsvergunning en uw Grieks reisdocument, bent kwijtgeraakt in België (CGVS,p.6) .

Het Commissariaat-Generaal wijst er vooreerst op dat dit verlies op uw eigen beweringen berust en u hier een aangifte van verlies-attest van de Belgische politie heeft. Op zich bewijst dergelijk attest niet dat u daadwerkelijk uw Griekse documenten bent verloren.

Wat er ook van zij, gesteld dat u niet langer over uw [Grieks documenten] beschikt, dan nog dient het volgende opgemerkt te worden.

Zo merkt het Commissariaat-generaal op dat, hoewel de objectieve informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van specifieke moeilijkheden waarmee personen die niet langer in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning bij terugkeer worden

geconfronteerd, deze objectieve informatie geen verwijzing bevat naar soortgelijke problemen waarmee personen die niet langer in het bezit zijn van de gedrukte verblijfsvergunning zouden worden geconfronteerd. Uit de objectieve informatie over de verlenging in geval van verlies van de ADET blijkt immers dat **het mogelijk is een vervangkaart (replacement card) te verkrijgen** in geval van verlies van de gedrukte verblijfsvergunning (ADET). Hiervoor moet men zich naar een asieltbureau begeven om het verlies van het document te melden en een verklaring van verlies te verkrijgen, die aan de politie moet worden overgelegd. De politie geeft de betrokkene een kennisgeving. Het Asielbureau moet van deze kennisgeving in kennis worden gesteld en ongeveer vier maanden na de kennisgeving neemt het een nieuwe beslissing over de afgifte van een verblijfsvergunning. Zodra de beslissing is genomen, moet een afspraak worden gemaakt bij het bevoegde politiebureau om de nieuwe gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen. De procedure is vergelijkbaar in geval van beschadigde documenten (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>; **Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights** gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegreec.org/wpcontent/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf).

Tevens blijkt uit uw administratief dossier duidelijk dat uw verblijfsvergunning nog niet verlopen is, u beweert alleen (- in tempore suspecto en zonder het te bewijzen -) dat uw gedrukte verblijfsvergunning verloren zou zijn. Hoewel de objectieve informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van de specifieke moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben wanneer zij terugkeren, maakt deze objectieve informatie geen melding van soortgelijke problemen waarmee personen worden geconfronteerd die geen gedrukte verblijfsvergunning meer hebben. U zal dus niet met dezelfde moeilijkheden worden geconfronteerd als de begunstigden van internationale bescherming in Griekenland wiens verblijfsvergunning is verlopen en die naar die lidstaat moeten terugkeren.

Uit objectieve informatie blijkt ook dat het fysieke document pas ongeldig wordt nadat aangifte van diefstal of verlies naar behoren is gedaan, bij de politie in Griekenland (ibid.). Deze informatie geeft evenmin aanleiding om te vermoeden dat de ongeldigheid van een gedrukte ADET, in het kader van een procedure die tot doel heeft een identiek document te vervangen, zou leiden tot de opschorting of intrekking van het verblijfsrecht of andere rechten die aan dit document zijn verbonden. Bijgevolg zou u, **zelfs indien zou moeten worden geconcludeerd dat u niet langer in het bezit bent van uw gedrukte verblijfsvergunning, niet worden geconfronteerd met de moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die niet langer over een geldige verblijfsvergunning beschikken.**

Voort heeft u geen stappen gezet om uw Griekse documenten opnieuw aan te vragen (CGVS,p.6) en werd u verwezen naar de Griekse autoriteiten.

Nergens uit uw verklaringen blijkt dat u beroep zou hebben gedaan op een overheidsinstantie of overheidsorganisatie om ondersteuning te krijgen. Het komt u als statushouder toe om de middelen die het recht en uw status in Griekenland u bieden terdege te gebruiken, hetgeen u allerm minst aantoon t. Uit voorgaande blijkt dan ook reeds een gebrek aan welwillendheid zich in de Griekse samenleving te pogen integreren.

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met bepaalde moeilijkheden op het vlak van werkgelegenheid, sociale bijstand en huisvesting, voldoet deze situatie daarnaast niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie. Hoewel dergelijke moeilijkheden een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan immers niet worden besloten dat u door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover u volledig afhankelijk zou zijn geweest van overheidssteun, buiten uw wil en uw persoonlijke keuzes om, terecht bent gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor uw fysieke of mentale gezondheid of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.

U verklaarde nooit te hebben gewerkt in Griekenland maar wel pogingen deed om werk te zoeken (CGVS,p.8). U verklaarde dat u op de hoogte was dat andere vluchtelingen naar de arbeidsbemiddelingsdienst op zoek naar werk. Nader bevraagd of u naar DYP A (Griekse openbare arbeidsbureau) stapte, verklaarde u hierover nog nooit te hebben gehoord. U verklaarde hierover dat u naar

het stadhuis ging informeren maar niemand u iets kon vertellen (CGVS,p.8). Verder maakte u geen melding van ernstige pogingen om werk te zoeken.

U beschikte tijdens uw verblijf in Griekenland over eigen middelen (CGVS,p.8) en leende slechts eenmalig geld voor uw ticket naar België (CGVS,p.12).

U kon tijdens uw verblijf in Griekenland steeds in het opvangcentrum Kos verblijven (CGVS,p.7).

Wat betreft uw problemen met de Griekse autoriteiten dient het volgende te worden vastgesteld. U haalde aan dat u tijdens de reisweg -toen u nog op zee was- werd beschoten en werd opgepakt (CGVS,p.8). Er dient te worden opgemerkt dat deze feiten dateren nog van voor u het statuut van erkend vluchteling werd gegeven. De feiten die u aanhaalde vonden plaats in een zeer specifieke context waaruit u geen actuele vrees kan aantonen. Volledigheidshalve kan nog gesteld worden dat dit een eenmalig feit betreft waaruit geen actuele vrees kan worden gedistilleerd.

Voorts gaf u aan dat u publiekelijk aan identiteitscontroles werd onderworpen door de Griekse politie (CGVS,p.8-9) en dat u tweemaal werd vastgehouden – hetgeen eveneens voor de afgifte van uw papieren plaatsvond en u toen in een opvangcentrum verbleef hetgeen een zeer specifieke context betreft hetgeen niet meer actueel is (CGVS p.8-9). Daarnaast betreffen uw beweringen aangaande de identiteitscontroles waarbij u uren werd vastgehouden blote verklaringen. U verklaarde dat u geen bescherming zocht omdat u net van hen wegliep (CGVS,p.9) en u legt bijgevolg geen enkel bewijsstuk neer van deze incidenten. Los van dit alles, nergens uit uw verklaringen blijkt dat u verdere inspanningen hebt geleverd (zoals een aangifte in een ander kantoor, hulp van een NGO of advocaat invoeren voor het indienen van uw klacht, het aanschrijven van de ombudsman ...) om de bovenstaande feiten aan te klagen indien u daadwerkelijk op onrechtmatige wijze werd behandeld.

Tijdens uw periode in Griekenland zocht u geen psychologische hulp (CGVS,p.10) omdat u de situatie niet wilde laten escaleren en bang was voor de gevolgen. U maakte geen enkele melding van een ernstige inspanning om hulp te krijgen voor uw medische problematiek. Uw aangehaalde psychologische problemen tonen niet aan dat u dermate weerhouden wordt om zelfredzaam te zijn, zo verklaarde u hier in België te werken (CGVS,p.4-5). Verder zijn er geen redenen om aan te nemen dat het in Griekenland onoverkomelijk is om psychische hulp te krijgen indien daar een noodzaak toe is. Dit staat los van het gegeven dat u geen enkel attest neerlegt waardoor het CGVS geen zicht heeft op de ernst, draagwijdte en consequentie van uw psychische problemen.

Er dient ook opgemerkt te worden dat u bij DVZ geen melding maakte van enige psychologische problemen (Bijkomende vragen M-status Griekenland).

Uit uw verklaringen blijkt dat u in Griekenland over het nodige netwerk beschikt en u voor zichzelf financieel kon instaan. Het blijkt dat u in z'n geheel ongeveer 67 dagen in Griekenland verbleven heeft en is er de vaststelling dat u bijna onmiddellijk na het verkrijgen van uw Griekse documenten bent vertrokken bent, wat niet getuigt van een oprechte intentie om een duurzaam bestaan in Griekenland uit te bouwen en er uw rechten te doen gelden.

Het Commissariaat-generaal wijst erop dat u uit uw verklaringen blijkt dat u over de nodige zelfredzaamheid beschikt om een job, een woonplaats te vinden en te sparen. Bovendien bleek uit uw verklaringen dat u de nodige financiële draagkracht had om in Griekenland in uw bestaan te voorzien en u in België ook een redelijk bedrag bijeen kon sparen. Verder blijkt u momenteel in goede gezondheid te verkeren gezien u momenteel in staat bent om te werken (CGVS,p.3-5). Uit uw verklaringen moet bijgevolg worden vastgesteld dat u niet gedwongen werd om te vertrekken, maar dat dit integendeel het resultaat is van uw eigen wil en uw persoonlijke keuze.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

Het CGVS herinnert eraan dat artikel 57/5ter van de Vreemdelingenwet het toelaat om personeel van een andere instantie tijdelijk in te schakelen voor het afnemen van het persoonlijk onderhoud. De EUAA experten werden – eveneens conform artikel 57/5 ter §1 van de Vreemdelingenwet – opgeleid door het CGVS en het EUAA. De EUAA-experten die deelnemen aan asielondersteuningsteams houden zich aan de hoogste normen op het gebied van integriteit, ethisch gedrag en professionalisme. Zij garanderen bij de uitoefening

van hun taken de bescherming van de grondrechten overeenkomstig de relevante EU-wetgeving en internationale wetgeving met name het Verdrag van Genève van 28 juli 1951. Deze verplichting is in het bijzonder van belang wanneer zij te maken hebben met personen die internationale bescherming aangevraagd hebben. Daartoe moeten deskundigen die deelnemen aan asielondersteuningsteams die in het kader van dit plan worden ingezet, zich houden aan en handelen in overeenstemming met de "EUAA-gedragscode voor deskundigen die deelnemen aan asiel-ondersteuningsteams" (zie voor meer informatie: https://euaa.europa.eu/sites/default/files/EUAA_Operational_Plan_to_Belgium_2025-2026.pdf en https://euaa.europa.eu/sites/default/files/2022-06/code_of_conduct_20220617.pdf).

De EUAA deskundige die het persoonlijk onderhoud afneemt, heeft geen enkel belang bij de aard van de beslissing die de commissaris-generaal neemt, waardoor het CGVS niet inziet hoe deze aangestelde expert in casu bevooroordeeld zou zijn geweest of op een louter subjectieve manier zou handelen tijdens het afnemen van het persoonlijk onderhoud. Het CGVS ontwaart in de notities van het persoonlijk onderhoud geen elementen die hier anders over doen oordelen. Uit de stukken van het dossier kan aldus geen vooringenomenheid of enig gebrek aan objectiviteit worden afgeleid.

Artikel 51/4 van de Vreemdelingenwet wijst de taal aan die het bestuur moet gebruiken bij het opstellen van de dossierstukken en bij het nemen van zijn beslissing. De notities van het persoonlijk onderhoud die zich in het dossier bevinden, zijn opgesteld in de proceduretaal. Ook de beslissing is opgesteld in de proceduretaal. Artikel 51/4 stelt niet dat de ambtenaar en de tolk enkel gebruik zouden mogen maken van de proceduretaal tijdens het persoonlijk onderhoud. Dat het persoonlijk onderhoud in een andere taal dan de proceduretaal werd afgenomen, brengt geen schending van artikel 51/4 van de vreemdelingenwet met zich mee.

Bovendien blijkt uit het administratief dossier dat er zich tijdens het persoonlijk onderhoud op het Commissariaatgeneraal geen vertaalproblemen hebben voorgedaan, en blijkt dat u alle vragen goed hebt begrepen (CGVS, p. 13).

Uw documenten zijn niet in staat bovenstaande analyse te wijzigen.

Uw Palestijnse documenten, geboorteakte en schooldocumenten hebben enkel betrekking tot uw identiteit en situatie in Palestina. Deze beslissing heeft daartoe geen betrekking.

De kopie van de politieverklaring met betrekking tot de diefstal van de Griekse documenten in België is een bewijsstuk dat u aangifte deed van uw verlies, wat niet ter discussie staat. De sociale media berichten bevatten geen info die invloed heeft op bovenstaande motivering.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar uw land van herkomst.

(...)"

2. Rechtspleging

De verwerende partij heeft middels haar nota met opmerkingen van 14 januari 2026 de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) verzocht om de voorliggende zaak te behandelen via een louter schriftelijke procedure. Krachtens artikel 39/73-2, § 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet) wordt verzoeker geacht hiermee in te stemmen indien hij binnen de vijftien dagen na verzending door de griffie van de brief waarin hij op de hoogte wordt gebracht van dit verzoek hiertegen geen bezwaar maakt. Verzoeker liet na om binnen de vijftien dagen na de verzending van de nota van de verwerende partij bewaar te uiten tegen de toepassing van artikel 39/73-2 van de Vreemdelingenwet. De Raad is evenwel niet ingegaan op het verzoek tot behandeling via een louter schriftelijke procedure.

3. Gegrondheid van het beroep

3.1. Het verzoekschrift

3.1.1. In een eerste middel voert verzoeker de schending aan van artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955 (hierna: het EVRM), van de artikelen 1 en 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (hierna: het Handvest), van de artikelen 48/6, § 1, § 4 en § 5, en “57/6, §3, 3° en § 3, 3e alinea” van de Vreemdelingenwet, van de materiële motiveringsplicht, van het zorgvuldigheidsbeginsel en van het redelijkheidsbeginsel.

Verzoeker gaat in eerste instantie in op de motieven van de bestreden beslissing en buigt zich meer specifiek over zijn psychologische kwetsbaarheid, de diefstal van zijn Griekse documenten in België, het bestaan van ngo's in Griekenland die ondersteuning bieden aan statushouders, het politiegeweld, zijn zelfredzaamheid, financiële middelen en netwerk, huisvesting, integratie-inspanningen en AMKA. Daarna bespreekt hij de in de bestreden beslissing gehanteerde objectieve landeninformatie, meer bepaald het “*Verslag feitenonderzoek naar statushouders*” van het Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken van september 2024, het RSA-rapport “*Recognised refugees 2025 – access to documents and socio-economic rights*” van maart 2025 en het AIDA-rapport “*Country Report Greece – update september 2025*”, die hij toepast op en toetst aan zijn persoonlijke situatie. Voorts bespreekt hij de bewijslast onder artikel 3 van het EVRM en maakt hij een beoordeling in het licht van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet.

3.1.2. In een tweede middel voert verzoeker de schending aan van de artikelen 48/3, 48/4, 48/5, 48/6 en “57/6, §3, 3° en § 3, 3e alinea” van de Vreemdelingenwet, van de materiële motiveringsplicht, van het zorgvuldigheidsbeginsel en van het redelijkheidsbeginsel. Hij betoogt in essentie dat zijn verzoek om internationale bescherming ten gronde had moeten worden behandeld en waardoor eveneens zijn asielrelaas ten aanzien van zijn herkomstland beoordeeld had moeten worden, wat volgens hem noopt tot toekenning van internationale bescherming.

3.1.3. In een derde en laatste middel beroept verzoeker zich op de schending van de artikelen 51/4, § 1, en 57/5ter, § 1, van de Vreemdelingenwet en van artikel 12 van het koninklijk besluit van 11 juli 2023 tot regeling van de werking van en de rechtspleging voor het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen (hierna: het koninklijk besluit van 11 juli 2003). Hij werpt op dat het persoonlijk onderhoud bij het commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: het commissariaat-generaal) niet werd afgenomen in het Nederlands of Frans en bovendien door een werknemer van EUAA van Griekse origine en dat het vertaald werd middels een digitaal programma.

3.1.4. Verzoeker vraagt de Raad in hoofdorde om hem de vluchtelingenstatus toe te kennen, in ondergeschikte orde om hem subsidiaire bescherming toe te kennen en in uiterst ondergeschikte orde om de bestreden beslissing te vernietigen.

3.2. Stukken

3.2.1. Verzoeker voegt ter staving van zijn betoog volgende stukken bij het verzoekschrift:

- e-mailverkeer met de Griekse ambassade (stuk 2);
- proces-verbaal van aangifte diefstal (stuk 3);
- psychologisch attest d.d. 5 december 2025 (stuk 4);
- Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, “*Verslag feitenonderzoek naar statushouders*”, september 2024 (stuk 5);
- RSA, “*Recognised refugees 2025: access to documents and socio-economic rights*”, maart 2025 (stuk 6);
- AIDA/ECRE, “*Country report: Greece – Update September 2025*” (stuk 7);
- I. GOUSETIS, “*Police Brutality and fundamental rights: an overview of police arbitrariness in Greece*”, Hellenic League for Human Rights, Athene, 2024 (stuk 8);
- beschikking ICJ d.d. 26 januari 2024 (stuk 9);
- beschikking ICJ d.d. 28 maart 2024 (stuk 10);
- beschikking ICJ d.d. 25 mei 2024 (stuk 11);
- VN, “*UN experts urge States to act as Israeli violations threaten fragile ceasefire*”, 24 november 2025 (stuk 12).

3.2.2. De verwerende partij legt op 14 april 2026, overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota neer met een actualisatie van de landeninformatie over de algemene situatie voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en waarbij, met vermelding van de weblink, wordt gewezen op volgende rapporten en beslissingen:

- CEDOCA, “*COI Focus GRECE. Activation de l'AMKA et accès au marché du travail*”, 13 februari 2026;
- CEDOCA, “*COI Focus GRECE. Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA*”, 31 maart 2026;

- CEDOCA, “COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior”, 17 september 2025;
- AIDA/ECRE, “Country Report: Greece. Update 2024”, september 2025;
- Bundesverwaltungsgericht, persmededeling nr. 30/2025, 16 april 2025 en uitspraak BVerwG 1 C 18.24, 16 april 2025;
- Verwaltungsgerichtshof Kassel, persmededeling, 2 september 2024;
- Bundesverfassungsgericht, – 2BvR 1425/24, 1 april 2025;
- Bundesverwaltungsgericht, D-2580/2025, 11 september 2025.

3.2.3. Verzoeker legt op 22 april 2026, overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota neer waarin hij wijst op de volgende nieuwe elementen: het gebrek aan psychologische hulp en aan financiële middelen en de systematische problematiek bij de hernieuwing van de Griekse verblijfstitel en waarin hij repliceert op de aanvullende nota van de verwerende partij van 14 april 2026. Hij voegt volgende stukken bij zijn aanvullende nota:

- rekeninguittreksels januari 2026 (stuk 13);
- rekeninguittreksels februari 2026 (stuk 14);
- rekeninguittreksels maart 2026 (stuk 15);
- RSA, “Recognised Refugee statistics in Greece in 2025. Deportations from EU countries, constant barriers to integration”, maart 2026 (stuk 16).

3.3. Beoordeling

3.3.1. De Raad wijst erop dat hij inzake beslissingen van de commissaris-generaal over volheid van rechtsmacht beschikt. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl. St. Kamer* 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van verzoeker daarop.

3.3.2. Inzake de samenwerkingsplicht wordt verwezen naar artikel 48/6, § 1, van de Vreemdelingenwet, dat luidt als volgt:

“§ 1. De verzoeker om internationale bescherming dient alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek zo spoedig mogelijk aan te brengen. De met het onderzoek van het verzoek belaste instanties hebben tot taak om de relevante elementen van het verzoek om internationale bescherming in samenwerking met de verzoeker te beoordelen.

De in het eerste lid bedoelde elementen omvatten onder meer de verklaringen van de verzoeker en alle documentatie of stukken in zijn bezit met betrekking tot zijn identiteit, nationaliteit(en), leeftijd, achtergrond, ook die van de relevante familieleden, land(en) en plaats(en) van eerder verblijf, eerdere verzoeken, reisroutes, reisdocumentatie en de redenen waarom hij een verzoek om internationale bescherming indient.”

Artikel 10.3 van de richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (herschikking) (hierna: de richtlijn 2013/32/EU), dat handelt over de vereisten voor de behandeling van verzoeken, bepaalt ook:

“3. De lidstaten zien erop toe dat de beslissingen van de beslissingsautoriteit over verzoeken om internationale bescherming zijn gebaseerd op een deugdelijk onderzoek. Daartoe zorgen de lidstaten ervoor dat:

a) [...];

b) er nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld uit verschillende bronnen, zoals het EASO en de UNHCR, en relevante internationale mensenrechtenorganisaties, over de algemene situatie in de landen van oorsprong van verzoekers en, waar nodig, in de landen van doorreis, en dat het personeel dat de verzoeken behandelt en daarover beslist, over deze informatie kan beschikken;

[...]”

Het wettelijke kader omtrent de beoordeling van feiten en omstandigheden met inbegrip van de samenwerkingsplicht wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de omzetting betreffen van artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming (hierna: de richtlijn 2011/95/EU) en artikel

13, eerste lid, van de richtlijn 2013/32/EU en bijgevolg in het licht van deze Unierechtelijke bepalingen moeten worden gelezen.

De in artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU vervatte 'beoordeling van feiten en omstandigheden' in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming verloopt in twee onderscheiden fasen.

De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen. De in artikel 4, eerste lid, van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, eerste lid, van de richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht, die is beperkt tot deze eerste fase, houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen opdat de relevante elementen van zijn verzoek kunnen worden bepaald. De verzoeker moet aldus een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal. Indien de door de verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven. Daarnaast moeten deze instanties ervoor zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van oorsprong en, waar nodig, in landen van doorreis.

De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of, in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming. Hier wordt beoordeeld wat de gevolgen zijn van de tot staving van het verzoek ingediende elementen, en dus wordt beslist of die elementen daadwerkelijk kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de toekenning van de gevraagde internationale bescherming. Dit onderzoek van de gegrondheid van het verzoek behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de met het onderzoek belaste instanties zodat in deze fase een samenwerkingsplicht niet aan de orde is (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., pt. 64-70). De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze.

3.3.3. De Raad, die beschikt over een hervormingsbevoegdheid, moet een arrest vellen dat gemotiveerd is en geeft aan waarom verzoekers verzoek om internationale bescherming al dan niet beantwoordt aan de voorwaarden van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet, waarbij hij duidelijk en ondubbelzinnig de redenen uiteenzet die hem ertoe brengen die beslissing te nemen.

3.3.4. Ontvankelijkheid tweede middel

De Raad benadrukt dat de bestreden beslissing werd genomen op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet, dat aan de commissaris-generaal de bevoegdheid geeft om een verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk te verklaren wanneer de verzoeker reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie. De aangevoerde schendingen van de artikelen 48/3, 48/4 en 48/5 van de Vreemdelingenwet missen dan ook juridische grondslag. Deze onderdelen van het tweede middel worden niet op ontvankelijke wijze aangevoerd.

3.3.5. De materiële motiveringsplicht, de vereiste van deugdelijke motieven, houdt in dat de bestreden beslissing op motieven moet steunen waarvan het feitelijk bestaan naar behoren is bewezen en die in rechte ter verantwoording van de beslissing in aanmerking kunnen genomen worden. Het eerste middel zal dan ook onder meer vanuit dit oogpunt worden onderzocht.

3.3.6. De bestreden beslissing werd genomen op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van artikel 33, lid 2, a), van de richtlijn 2013/32/EU.

Wat betreft de kritiek van verzoeker inzake de niet gerespecteerde beslissingstermijn van vijftien werkdagen, vervat in artikel 57/6, § 3, derde lid, van de Vreemdelingenwet, wijst de Raad erop dat deze bepaling luidt als volgt:

"De in het eerste lid, 2°, 3°, 4° en 6°, bedoelde beslissingen worden getroffen binnen een termijn van vijftien werkdagen na ontvangst van het verzoek om internationale bescherming dat door de minister of zijn gemachtigde werd overgezonden."

In de voorbereidende werken wordt hierover het volgende gesteld:

“Gezien, in het geval de Commissaris-generaal beslist tot de niet-ontvankelijkheid van het verzoek, het vermoeden bestaat dat de verzoeker geen nood heeft aan internationale bescherming, hetzij omdat hij reeds bescherming geniet in een lidstaat van de EU, hetzij omdat hij afkomstig is uit een lidstaat van de EU of uit een staat die partij is bij een Toetredingsverdrag tot de EU, hetzij omdat hij bescherming kan krijgen in een derde land waarmee hij een band heeft, wordt de beslissingstermijn voor de niet-ontvankelijke verzoeken ingekort tot vijftien werkdagen. Van deze termijn kan afgeweken worden ingeval van een volgend verzoek overeenkomstig artikel 57/6/2. Gezien het onderzoek van de nieuwe elementen snel kan gebeuren, is het aangewezen dat een beslissing tot al dan niet ontvankelijkheid van een volgend verzoek wordt genomen binnen een termijn van tien werkdagen.” (Parl.St. Kamer, 2016-2017, nr. 54 2548/001, 109).

Hieruit blijkt overduidelijk dat de in artikel 57/6, § 3, derde lid, van de Vreemdelingenwet opgenomen termijn een louter indicatieve ordetermijn betreft waarbij de wetgever het aangewezen acht om deze verzoeken snel, *in casu* binnen een termijn van vijftien werkdagen, te behandelen. Een snelle behandeling is derhalve wenselijk, maar niet verplicht. De wet verbindt geen sanctie aan het overschrijden van voormelde termijn. Er zijn ook geen wettelijke bepalingen of beginselen die de Raad toelaten een vreemdeling als vluchteling te erkennen of de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen omdat zijn verzoek om internationale bescherming niet binnen een bepaalde termijn werd afgehandeld. Evenmin wordt de commissaris-generaal opgelegd om in zijn beslissing op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet uitleg te vermelden waarom de vooropgestelde termijn niet werd nageleefd, noch kan uit het niet nemen van een beslissing tot niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU-lidstaat) binnen de gestelde termijn worden afgeleid dat een niet-ontvankelijkheidsbeslissing niet meer mocht worden genomen of dat de verwerende partij niet langer over die mogelijkheid beschikte. Het overschrijden van die termijn van vijftien werkdagen brengt verder geen verlies van bevoegdheid met zich mee (cf. RvS 27 februari 2023, nr. 15.250 (c)). Kortom, de overschrijding van de beslissingstermijn van vijftien werkdagen heeft geenszins tot gevolg dat de verwerende partij niet langer bevoegd zou zijn om het door verzoeker ingediende beschermingsverzoek niet-ontvankelijk te verklaren op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Verzoeker toont ook niet aan welk belang hij heeft bij het aanvoeren dat zijn verzoek om internationale bescherming sneller had moeten worden behandeld. Hij kan bezwaarlijk beweren te zijn benadeeld door de langere duur van de procedure nu hij hierdoor langer bescherming genoot tegen de beweerde vervolging of ernstige schade en aanvullende stukken kon verzamelen ter staving van zijn relaas.

3.3.7. De Raad stelt vast dat verzoeker de bestreden beslissing aanvecht, noch betwist waar terecht wordt gesteld dat er hem geen specifieke steunmaatregelen werden verleend aangezien redelijkerwijze kan worden aangenomen dat zijn rechten werden gerespecteerd en dat hij kon voldoen aan zijn verplichtingen. De Raad schaaft zich achter volgende pertinente overweging:

“U verklaarde last te hebben gehad van psychologische problemen (CGVS,p.10) en dit wordt momenteel psychologisch opgevolgd.

Om hier op passende wijze aan tegemoet te komen, werden er u steunmaatregelen verleend in het kader van de behandeling van uw verzoek door het Commissariaat-generaal. Zo werd bij aanvang van uw onderhoud expliciet gezegd dat er een pauze was en u een korte pauze kon vragen indien nodig (CGVS,p.3) en werd gevraagd of u het interview kon doen (CGVS,p.3) waarop u positief antwoordde. Na de pauze werd gevraagd of u in goede conditie was om verder te gaan, hetgeen u bevestigde (CGVS,p.7).

In dit verband dient opgemerkt te worden dat zich geen specifieke problemen of moeilijkheden voordeden tijdens het verloop van het persoonlijk onderhoud op het CGVS. Op geen enkel moment bleek dat uw toestand u verhinderde om uw verhaal op een adequate wijze te kunnen vertellen. Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.”

De Raad benadrukt hierbij dat verzoeker zelf ontkennend heeft geantwoord op de vraag of er zich in zijn hoofde bijzondere procedurele noden opdrongen (administratief dossier, ‘vragenlijst bijzondere procedurele noden’). Ook bij aanvang van en gedurende het persoonlijk onderhoud heeft verzoeker meermaals bevestigd dat hij zich in staat voelde om het persoonlijk onderhoud af te leggen en op het einde gaf hij aan al de vragen en de tolk goed te hebben begrepen en dat hij alle redenen heeft kunnen toelichten waarom hij niet naar Griekenland kan terugkeren (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 3, 7, 13). De Raad stipt verder aan dat uit een lezing van de notities van het persoonlijk onderhoud blijkt dat verzoeker zijn verhaal op functionele en zelfstandige wijze uiteen kon zetten en dat uit de bij het verzoekschrift gevoegde psychologische evaluatie van 5 december 2025 (stuk 4) nergens blijkt dat van verzoeker niet kon worden

verwacht deel te nemen aan de procedure om internationale bescherming. Ofschoon hierin wordt gesteld dat in situaties die als intimiderend worden ervaren - zoals verhoren of interacties met autoriteitsfiguren - dissociatieve verschijnselen, momenten van verstarring of geheugenschommelingen kunnen optreden, die de structuur of de volledigheid van het verhaal tijdelijk kunnen beïnvloeden, kan uit deze loutere, niet onderbouwde aannames niet worden afgeleid dat verzoeker niet over voldoende cognitieve capaciteiten beschikte om zijn relaas op een zelfstandige en functionele manier uiteen te zetten, hetgeen hij blijkens de lezing van de notities van het persoonlijk onderhoud ook daadwerkelijk heeft kunnen doen; minstens toont verzoeker het tegendeel niet *in concreto* aan. In het licht van deze vaststellingen treedt de Raad de beoordeling van de commissaris-generaal bij dat er zich geen bijzondere procedurele steunmaatregelen opdrongen en verzoeker verduidelijkt ook geenszins welke bijkomende steunmaatregelen hem verleend dienden te worden, laat staan hoe dit de strekking van de bestreden beslissing had kunnen beïnvloeden.

Met betrekking tot verzoekers betoog inzake een bijzondere kwetsbaarheid waardoor hij buiten zijn wil en persoonlijke keuzes bij terugkeer naar Griekenland in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zou terechtkomen, kan dienstig verwezen worden naar de vaststellingen onder punt 3.3.15.

3.3.8. Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoeker internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Hij verkreeg er de vluchtelingenstatus op 26 juli 2024 en werd in het bezit gesteld van Griekse verblijfsdocumenten, waarvan de Griekse verblijfsvergunning (ADET), geldig tot 25 juli 2027 (administratief dossier, *Eurodac Search Result*, *Eurodac Marked Record*, antwoord Griekse nationale Dublin-unit d.d. 14 januari 2024; 'bijkomende vragen M-status Griekenland'; notities persoonlijk onderhoud, p. 6, 8; map documenten, stuk 2). Dit lijkt in overeenstemming te zijn met de landeninformatie waaruit blijkt dat erkende vluchtelingen in Griekenland een verblijfsrecht krijgen voor drie jaar met mogelijke verlenging ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*" d.d. september 2024, p. 13; "*Country Report: Greece. Update 2024*", september 2025, p. 235) en met het gegeven dat verzoeker in Griekenland op 26 juli 2024 de vluchtelingenstatus heeft verworven.

Verzoeker brengt geen elementen aan waaruit blijkt dat hij actueel niet meer over een beschermingsstatus zou beschikken. Hij brengt geen concrete gegevens of verifieerbare elementen bij die aantonen dat er sprake zou zijn van een intrekking of opheffing van de hem verleende status, noch bevat het administratief dossier enige concrete aanwijzing in die zin.

3.3.9. Bijgevolg wordt *in casu* vermoed dat verzoeker geen nood heeft aan internationale bescherming in België, precies omdat hij reeds internationale bescherming geniet in een ander land, met name Griekenland.

Om deze reden werd verzoekers beschermingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt, zo weze herhaald, de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel, vervat in artikel 33, lid 2, a), van de richtlijn 2013/32/EU.

De weerlegging van het wederzijds vertrouwensbeginsel vereist evenwel dat er sprake is van een ernstig risico op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest in geval van overbrenging naar een andere lidstaat. Het vermoeden wordt weerlegd wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de betrokken verzoeker, als persoon die deze bescherming geniet in die andere lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, ptn. 50-51; beschikkingen van 13 november 2019, Hamed en Omar, C-540/17 en C-541/17, pt. 35).

De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer "*de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid*" (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 90).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van "*tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken*", dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 89).

Het kan voorts niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, Jawo, pt. 95).

De Raad brengt verder nog in herinnering dat situaties die geen *“zeer verregaande materiële deprivatie”* teweegbrengen, volgens het Hof van Justitie niet van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt:

- door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden;
- door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan deze die in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat;
- door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend;
- door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten; of
- door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden.

Schendingen van de bepalingen van hoofdstuk VII van de richtlijn 2011/95/EU die niet leiden tot een schending van artikel 4 van het Handvest, beletten niet om een beschermingsverzoek op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet niet-ontvankelijk te verklaren (arrest Ibrahim e.a, punten 91-94 en arrest Jawo, punten 93-97).

3.3.10. Verzoeker betoogt in essentie dat hij bij een terugkeer naar Griekenland een reëel risico loopt om terecht te komen in een situatie van verregaande materiële deprivatie, wat een schending inhoudt van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest. Hij stipt in deze de algemene situatie van (terugkerende) statushouders in Griekenland, alsook individuele elementen aan.

3.3.11. Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten waarover de Raad in de huidige fase van de procedure beschikt.

Het Hof van Justitie heeft reeds herhaaldelijk het belang benadrukt van *“objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens en afgemeten aan het beschermingsniveau van de door het Unierecht gewaarborgde grondrechten”* voor de beoordeling van de vraag of de te verwachten leefomstandigheden die een verzoeker als statushouder in die andere lidstaat zou aantreffen, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 88-89; beschikkingen van 13 november 2019, Hamed en Omar, C-540/17 en C-541/17, pt. 38).

Beide partijen leggen heden verschillende rapporten voor van gespecialiseerde instellingen of organisaties die de actuele situatie van statushouders in Griekenland onderzoeken, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU bedoelde rechten en voordelen waarop zij als statushouders aanspraak maken (onder meer m.b.t. werk, huisvesting, sociale voorzieningen en gezondheidszorg), als wat betreft de toegang tot deze rechten en voordelen. Ook de situatie van statushouders bij terugkeer naar Griekenland na verblijf elders buiten het Griekse grondgebied wordt hierin belicht en besproken.

Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit het geheel van de informatie beschikbaar in het rechtsplegingsdossier blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – geconfronteerd kunnen worden met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, gericht op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders. In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld, waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van igo's en ngo's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumenten (zoals gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en onderwijs, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland (*"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om hun rechten en voordelen als statushouder in Griekenland te doen gelden, zoals deze voortvloeien uit de artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU en die hen toegang verschaffen tot basisvoorzieningen, zoals toegang tot werk, huisvesting, gezondheidszorg, en sociale voorzieningen.

Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een AMKA, terwijl het bezit van een AFM, al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, onder andere, het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, onder andere, toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform 'Taxisnet' (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*ibid.*, p. 253-257). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals gezondheidszorg, huisvesting, sociale voorzieningen, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot afgifte van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot afgifte van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen de zes maanden per e-mail een afspraak maken met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de tien dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om te worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders

verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 5-17; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

Afgifte van een AFM

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek indienden, en zij die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend.

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervullen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na december 2020 een beschermingsverzoek indiende zou in principe een AFM moeten hebben.

Na het verkrijgen van internationale bescherming en een verblijfsvergunning moet een statushouder vervolgens een afspraak maken met het bevoegde belastingkantoor (DOY) om de gegevens van zijn AFM bij te werken. Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstrekt. Personen die automatisch een AFM-nummer hebben gekregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanmaken zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in het Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend, die geen AFM-nummer hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen.

Een AFM-nummer wordt automatisch gedeactiveerd eens de ADET vervalt en kan niet worden gebruikt tot de ADET wordt verlengd (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA is vereist voor, onder meer, de toegang tot sociale voorzieningen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asiendienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds de AMKA-verordening van 23 december 2023 is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van *“een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt”*. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP (dienstencentrum voor burgers) of e-EFKA

(nationaal fonds voor sociale zekerheid). Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van onder meer gezondheidszorg en sociale voorzieningen te genieten, moet dit AMKA nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6, (5), van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat artikel 6, (5) uitdrukkelijk stipuleert dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23; COI Focus *"GRECE Activation de l'AMKA et accès au marché du travail"* van 13 februari 2026 en de vertaling naar het Engels van de AMKA-verordening). Een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland kan bestaan uit één van de volgende documenten: fiscaal woonplaatsattest, eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van gratis concessie of inwoning, verblijfsbewijs in het kader van bepaalde huisvestingsprogramma's, certificaat van verblijf in een studentenaccommodatie,... Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een bewijs van werk voorleggen, zoals een certificaat van aanwerving van een werkgever (een *"employment hiring certificate from an employer"* in de Engelse vertaling van de reeds geciteerde AMKA-verordening; in het *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"* van september 2024 worden ook de termen *"intentieverklaring van een werkgever"* en *"werkgeversverklaring"* gebruikt), een arbeidsovereenkomst die is *geüpload* in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI), een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen of een bewijs van studie.

Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden.

De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI *geüpload* arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet legaal werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een 'geldige' verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie *infra*) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA.

Daarnaast volgt uit artikel 7, lid 1, c), van de AMKA-verordening dat de AMKA eveneens wordt gedeactiveerd wanneer er niet langer sprake is van een actueel verblijf in Griekenland. Een AMKA wordt volgens artikel 8 van de AMKA-verordening gereactiveerd als aan de voorwaarden van artikelen 5 en 6 van deze verordening is voldaan (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22; *Country Report: Greece. Update 2024*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202, 266-267 en de vertaling naar het Engels van de AMKA-verordening gevoegd als bijlage bij de COI Focus *"GRECE. Activation de l'AMKA et accès au marché du travail"*, 13 februari 2026, waarnaar verwezen wordt in de aanvullende nota van de verwerende partij).

Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs en pasfoto's. Personen die

subsidiare bescherming genieten moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19; Refugee.info Greece, *Travel Documents Greece*, 9 februari 2024).

Huisvesting

Van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven dertig dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de Europese Unie ten bedrage van zestig miljoen euro en de bijstand van verschillende ngo's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47 753 begunstigden van internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse niet-gouvernementele organisaties (ngo's) of Griekse afdelingen van internationale ngo's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:

- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;
- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;
- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus *"the European way of life"*, en vorming in sociale vaardigheden;
- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;
- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen. Zij ontvangen een bijdrage voor zelfstandig leven en een huursubsidiebedrag volgens de grootte van hun huishouden. Statushouders die verhuizen naar een aangewezen gebied buiten de grote steden, krijgen vier extra maandelijks huurtoelagen als aanmoediging.

Op het online platform www.heliospiti.com is betaalbare huisvesting beschikbaar, specifiek bedoeld voor HELIOS+. Het IOM-project *Providing Assistance for Transitioning Housing Solutions* (PATHS) voorziet een uitbreiding van dit platform, niet alleen in Griekenland maar ook in België en Frankrijk. PATHS wordt gefinancierd door ESF+ en loopt van 1 november 2024 tot 31 oktober 2027. Sommige woningen zijn

gekoppeld aan speciale ondersteuningsprogramma's zoals HELIOS+, maar PATHS richt zich in wezen op huisvesting voor alle begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de *factsheet* van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (*Kéntro Ensomátosis Metanastón*, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie voor Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de volgende drie criteria:

- (i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asieldienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving;
- (ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (*Dimosia Ypiresía Apaschólisis*, DYP);
- (iii) registratietermijn: begunstigden moeten zich binnen een termijn van maximaal vierentwintig maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan vierentwintig maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan vierentwintig maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigden zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal achttien maanden. De procedure staat in het Arabisch, Frans, Grieks en Oekraïens op de website van de IOM. De online brochure over HELIOS+ is beschikbaar in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi/Dari, Frans, Grieks, Oekraïens en Somali. De IOM heeft ook een Facebook-pagina over HELIOS+. Verder is er een HELIOS+ Helpline via *Telegram*. De selectie van de deelnemers gebeurt volgens de IOM uitsluitend op basis van twee criteria: of iemand voldoet aan de voorwaarden (geschiktheid) én de volgorde van aanmelding. Als het aantal plaatsen in een regio al bezet is, komt men op een wachtlijst ("*finalist*"). Eerdere inschrijvingen blijven geldig. De website en brochures van de IOM maken geen melding van voorrangsgroepen.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland ("*COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*", 17 september 2025, Cedoca, p. 2-12; "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30; "*Communication on the status of migration management in mainland Greece*", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13).

Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven. Niet alleen begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, maar ook geregistreerde asielzoekers met een asielzoekerskaart kunnen zich voor dit programma aanmelden. Over de leeftijdsgrens is de informatie niet eenduidig. Statushouders moeten volledig zelfstandig kunnen functioneren, het individuele integratieplan volgen en mogen geen verslavende middelen gebruiken. Dit programma werkt met voorrangsgroepen. De brochure maakt niet duidelijk welke criteria hierbij prioritair zijn. De brochure en de website van de IOM, respectievelijk in het Grieks en in het Engels, geven duidelijke informatie over de procedure. Er is een folder met informatie in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi, Frans, Grieks, Somali en Urdu. De IOM stelt dat verschillende instanties mee de aanvraag kunnen indienen, zoals opvangcentra voor niet-begeleide minderjarigen, ngo's, enz. De startdatum van dit programma is onduidelijk, maar verschillende bronnen geven aan dat het loopt tot mei 2027 (COI Focus Griekenland: "*Helios+ en Helios Junior*", 17 september 2025, Cedoca, p. 13-17).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van dertig dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te

komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van dertig dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens vijf jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden.

Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 32).

Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldige AFM en een geldige AMKA.

Enkel in het RSA/PRO ASYL-rapport wordt tevens gesteld dat een actieve AMKA nodig is. Om deze reden betoogt RSA/PRO dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 24 en 34).

Geen enkele andere bron bevestigt evenwel dat een actieve AMKA nodig is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. In het AIDA-rapport van september 2025 wordt hierover geen melding gemaakt (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262). Het verslag *"Feitenonderzoek"* stelt dan weer dat statushouders in de praktijk naast een ADET in het bezit dienen te zijn van een AMKA-nummer voor de afdracht van sociale lasten en een AFM om legaal arbeid in loondienst te verrichten (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 38).

In zijn antwoord per e-mail van 22 december 2025 op een vraag tot verduidelijking vanwege de commissaris-generaal, stelt het hoofd van de Griekse asielandministratie, de heer M.K., dat statushouders met een geldige ADET het recht hebben om te werken onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen, mits zij in het bezit zijn van een AMKA-nummer. Volgens hem vereist de betrokken wetgeving niet dat de AMKA geactiveerd moet zijn (COI Focus *"GRECE. Activation de l'AMKA et accès au marché du travail"*, 13 februari 2026 waarnaar verwezen wordt in de aanvullende nota van de verwerende partij). Uit voormelde COI Focus blijkt dat een AMKA-nummer nodig is voor de registratie van de arbeidsovereenkomst in het ERGANI-systeem, doch dit moet geen actief AMKA-nummer zijn. Hoewel uit de wet geen sprake is van onderlinge afhankelijkheid, kunnen administratieve belemmeringen zowel de registratie van een arbeidsovereenkomst als de activering van het AMKA-nummer bemoeilijken, waardoor de indruk van een cirkelredenering ontstaat. Echter kan op grond van de voorliggende informatie niet worden besloten dat een actieve AMKA noodzakelijk is om een arbeidsovereenkomst op het ERGANI-platform te registreren.

Gelet op het geheel van de bronnen die voorliggen kan in de huidige stand van zaken worden besloten dat een actieve AMKA geen voorwaarde is om in Griekenland legaal te kunnen werken. Een AMKA-nummer volstaat.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262).

In de mededeling van de Commissie, waarnaar in de bestreden beslissing wordt verwezen, kan nog worden gelezen:

“De capaciteit van het Griekse directoraat voor maatschappelijke integratie is versterkt door middel van het instrument voor technische ondersteuning van de Commissie, in het bijzonder met betrekking tot het ontwerp, de ontwikkeling en de invoering van hervormingen op het gebied van integratie. Bovendien is het ministerie van Migratie en Asiel bezig met het ontwerp van een onlineplatform voor sociale inclusie om de toegang van derdelanders tot de Griekse arbeidsmarkt te vergemakkelijken. Dit is een aanvulling op andere initiatieven om de integratie van begunstigden van internationale bescherming op de arbeidsmarkt te bevorderen.

Ook een project dat steunt op de herstel- en veerkrachtfaciliteit en sinds de tweede helft van 2022 wordt uitgevoerd, bereidt vluchtelingen voor op toetreding tot de arbeidsmarkt en bevordert samenwerking met bedrijven en andere belanghebbenden. Andere integratie-initiatieven zijn onder meer speciale banenbeurzen voor lokale werkgevers en begunstigden van internationale bescherming in de opvang- en identificatiecentra (georganiseerd in samenwerking met de UNHCR en de IOM) en het opzetten van centrale contactpunten om derdelanders informatie te verschaffen en gespecialiseerde diensten te bieden (door ESF+ gefinancierde centra voor integratie van migranten). Deze initiatieven leiden tot samenwerkingen en netwerken die begunstigden helpen contact te leggen met diensten en programma's voor maatschappelijke integratie en geven uitvoering aan activiteiten in het kader van maatschappelijke integratie die de sociale cohesie bevorderen.

Het ministerie van Migratie en Asiel heeft meer initiatieven op dit gebied aangekondigd, zoals de integratiebureaus in opvangfaciliteiten en speciale projecten uit hoofde van het Zwitsers-Griekse samenwerkingsprogramma 2023-2026. Bovendien werken de autoriteiten aan aanvullende integratiemaatregelen, met financiering die in de programmeringsperiode 2021-2027 beschikbaar is via het Europees Sociaal Fonds+.

De UNHCR is actief betrokken bij gerichte activiteiten om de integratie van vluchtelingen te bevorderen, met behulp van proefprojecten zoals een project in het kader van autorijden en verkeersveiligheid, taalcursussen voor volwassen vluchtelingen op de eilanden en hulp aan personen met een handicap bij het verkrijgen van toegang tot sociale voorzieningen. Het door de UNHCR beheerde ADAMA-centrum is een plek waar begunstigden praktische hulp, advies en bijstand kunnen krijgen bij het vinden van hun weg op de Griekse arbeidsmarkt. Daarnaast zijn er verschillende initiatieven op lokaal niveau, zoals de raden voor integratie van migranten en vluchtelingen, die verschillende gemeenten in het leven hebben geroepen om activiteiten te ontplooiën die burgerparticipatie mogelijk maken. Verschillende steden hebben het netwerk van steden voor integratie opgezet, dat informatie over goede praktijken voor de integratie van migranten en vluchtelingen plant, organiseert, invoert en uitwisselt. De gemeente Athene heeft het Atheens coördinatiecentrum voor migranten- en vluchtelingenkwesties opgericht om de samenwerking tussen de stad Athene en het maatschappelijk middenveld, internationale organisaties en de centrale overheid te vergemakkelijken” (“Communication on the status of migration management in mainland Greece”, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).

Sociale zekerheid

Wat de toegang tot de sociale voorzieningen betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract, een certificaat van aanwerving van een werkgever (intentieverklaring of werkgeversverklaring) of zelfstandig ondernemerschap. Statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot het sociale bijstandstelsel, wat in strijd is met artikel 29 van de Griekse Asielwet, aangezien het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale bijstand krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van internationale bescherming. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle

moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze *de facto* uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die, gezien de strekking van de informatie over deze kwestie, niet lijkt te zullen veranderen.

De Europese Commissie heeft bijgevolg in januari 2023 een aanmaningsbrief aan Griekenland gestuurd (INFR(2022)2044) wegens niet-omzetting van alle bepalingen uit de richtlijn 2011/95/EU. De Europese Commissie is hiermee een inbreukprocedure gestart tegen Griekenland, mede wegens verschillende obstakels die statushouders ervaren in hun toegang tot de sociale voorzieningen, zoals bepaald in artikel 29 van de richtlijn 2011/95/EU. Het vereiste van een arbeids- en verblijfsverleden in Griekenland om aanspraak te kunnen maken op sociale voorzieningen behelst volgens de inbreukprocedure mogelijk een ongerechtvaardigd onderscheid tussen statushouders en Griekse staatsburgers of inwoners van Griekenland (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 23). Na beoordeling van het Griekse antwoord is de Commissie van mening dat Griekenland zijn verplichtingen uit hoofde van de richtlijn 2011/95/EU niet is nagekomen en heeft zij daarom besloten om in mei 2025 een met redenen omkleed advies uit te brengen wegens niet-naleving van bepaalde bepalingen uit deze richtlijn. De Commissie stelt daarbij dat een volledige naleving van de richtlijn 2011/95/EU essentieel is voor het goed functioneren van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel. Het hoofddoel van deze richtlijn is enerzijds te verzekeren dat de lidstaten gemeenschappelijke criteria toepassen voor de identificatie van personen die werkelijk bescherming behoeven en anderzijds ervoor te zorgen dat deze personen in alle lidstaten over bepaalde minimumvoordelen kunnen beschikken. Na het uitsturen van dit met redenen omkleed advies, heeft Griekenland twee maanden tijd om te reageren en de nodige maatregelen te nemen. Niet-naleving hiervan kan de Commissie ertoe doen besluiten de zaak aan het Hof van Justitie voor te leggen. Aldus blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie, Griekenland nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de Unierechtelijke normen te voldoen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-27; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265).

Tot op heden ligt geen informatie voor met betrekking tot het eventuele inleiden van een zaak bij het Hof van Justitie. Minstens blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie Griekenland in mei 2025 nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de EU-normen te voldoen.

Er bestaat geen specifieke uitkering voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. *'cash assistance'*), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro)) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkendiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring, een AMKA alsook een bankrekening hebben (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28; *"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 265).

Gezondheidszorg

Iedere statushouder in Griekenland heeft recht op gratis toegang tot primaire, secundaire en tertiaire gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen.

Wet 4368/2016 voorziet in het recht op gratis toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. De gezondheidszorg bestaat uit toegang tot publieke gezondheidszorg (openbare ziekenhuizen, openbare medische centra, gezondheidscentra, gemeentelijke klinieken) en sluit dus toegang tot private zorgaanbieders uit.

Artikel 33 van wet 4368/2016 garandeert gratis gezondheidszorg voor niet-verzekerde personen en kwetsbare groepen, wat betekent dat de Griekse overheid voorziet in de dekking van de medische kosten. De begunstigden die beroep kunnen doen op deze gratis gezondheidszorg worden nader omschreven in artikel 33, lid 2. Uit artikel 33, lid 2 onder c), punt ix) volgt dat hieronder vallen *“personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), die een geldige verblijfsvergunning hebben of wachten op een beslissing over een aanvraag tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging, of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat”* (vrije vertaling, zie COI Focus “GRECE Accès aux soins de santé et détention d’un AMKA”, 31 maart 2026, met Franstalige vertaling van artikel 33 van de wet 4368/2016: *“ix) les bénéficiaires d’une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d’une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu’ils soient titulaires d’un permis de séjour en cours de validité ou qu’une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou contentieux existe”*).

Artikel 33, lid 3 stipuleert dat de begunstigden in het bezit moeten zijn van een AMKA-nummer. Bijgevolg hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gratis openbare gezondheidszorg in Griekenland (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35). Een statushouder zonder AMKA-nummer valt aldus niet onder artikel 33 van wet 4368/2016.

In een omzendbrief van 3 november 2025 wordt gesteld dat, als gevolg van de hervorming van de AMKA-verordening, de begunstigden onder artikel 33, lid 2, onder c), van wet 4368/2016 geen actieve AMKA moeten voorleggen om toegang te krijgen tot ziekenhuiszorg en medisch-farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen, op voorwaarde dat, al naar gelang het geval, de volgende bewijsstukken worden overgelegd:

“(…)

ix) Personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), ongeacht of zij in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning of dat er een beslissing in behandeling is betreffende een verzoek tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een schriftelijke verklaring van de beslissing tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7)” (vrije vertaling, zie COI Focus “GRECE. Accès aux soins de santé et détention d’un AMKA”, 31 maart 2026, waarnaar verwezen wordt in de aanvullende nota van de verwerende partij, met Franstalige vertaling van deze omzendbrief: *“ix) Les bénéficiaires d’une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d’une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu’ils soient titulaires d’un permis de séjour en cours de validité ou qu’une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou judiciaire existe: Une attestation écrite de décision de report d’éloignement en application des dispositions du parag. 4 de l’article 24 de la loi n° 3907/2011”*).

Uit de COI Focus “GRECE. Accès aux soins de santé et détention d’un AMKA” van 31 maart 2026 blijkt dat bij gebrek aan een actieve AMKA, voor begunstigden van internationale bescherming (punt ix van de wetgeving) toegang tot gezondheidszorg mogelijk is op vertoon van:

- (a) een geldige ADET; of
- (b) een bewijs van aanvraag tot verlenging van de status; of
- (c) een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een schriftelijke verklaring van het besluit tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7).

Deze bijkomende duiding in de wetgeving van november 2025 bevestigt dat een begunstigde van internationale bescherming in Griekenland toegang heeft tot publieke gezondheidszorg, ook indien deze persoon niet in het bezit is van een actieve AMKA. Deze wetgeving stelt namelijk expliciet dat voor specifieke categorieën van personen het bezit van een actieve AMKA-vergunning niet vereist is voor het verlenen van verpleegkundige en medisch farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen. De begunstigde van internationale bescherming dient aan te tonen dat hij in het bezit is van een (a) geldige ADET, of (b) een bewijs dat aantoonde dat de verzoeker een verlening van zijn ADET heeft aangevraagd. Het AIDA-rapport van september 2025 duidt namelijk dat om een hernieuwing van de verblijfsvergunning af te leveren, een *'attestation of application status'* wordt afgeleverd.

Wat betreft de schriftelijke verklaringen aangaande het uitstel tot verwijdering (c) (*postponment of removal*), blijkt uit de artikelen 23 en 24 van de Griekse asielwet (*Law 3907/2011*, in het Engels beschikbaar op: <https://www.refworld.org/legal/legislation/natlegbod/2011/en/78894>) dat een verklaring aangaande en uitstel tot verwijdering enkel van toepassing is voor personen die een terugkeerbesluit (*return decision*) hebben ontvangen, en aldus, in het kader van de beroepsprocedure tegen een negatieve beslissing, uitstel vragen van hun verwijdering van het grondgebied. Dit is niet van toepassing voor begunstigden van internationale bescherming die in het bezit zijn van een geldige ADET of een attest ter verlenging van hun verblijfsvergunning.

In deze stand van zaken blijkt dan ook dat statushouders met een AMKA-nummer, die evenwel nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en dus hun AMKA niet kunnen activeren, in principe worden uitgesloten van gratis toegang tot de publieke gezondheidszorg.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: *"If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription"* (UNHCR Greece, *"Living In Greece – Access to healthcare"*, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 49-51 en COI Focus *"GRECE. Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA"*, 31 maart 2026) Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een ngo. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (Refugee.info Greece, *"Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA)"* beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>; alsook de referentie via consulteerbare weblink naar Refugee.info Greece, *"Health insurance"* beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985624835479>, waarnaar wordt verwezen in voetnoten 89-90, 96-97 en 320 van *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 21, 51)

Ngo's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, waaronder medische en psychologische hulp, psychosociale ondersteuning en begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. p. 49-51, 67; *"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 4, 7-8, 12).

De toegang tot de gezondheidszorg wordt in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 49-51; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 209, 266-268).

Verlenging van een ADET

Naast de algemene uitdagingen voor statushouders in Griekenland zien terugkerende statushouders, wiens ADET vervallen is, zich gesteld voor bijkomende administratieve en praktische uitdagingen. Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk dertig dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asiendienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden wordt een boete van honderd euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt blijkt dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de verlenging van hun verblijfsvergunning (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag *normaliter* op dezelfde dag als de ontvangst ervan moeten gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asiendienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt vijf dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en *uploaden* van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. *“Alkyoni II”*) kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asiendienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een precaire situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asiendienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de

gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239).

Bovendien bepaalt de Griekse Asielwet dat de geldigheidsduur van een ADET begint op de datum waarop de asieldiensten de ADET-beslissing hebben genomen met betrekking tot de eerste verblijfsvergunning maar dat bij verlenging van de verblijfsvergunning de geldigheidsdatum van de nieuwe ADET overeenkomt met de vervaldatum van de vorige verblijfsvergunning, en niet met de datum van daadwerkelijke afgifte van de nieuwe ADET. Dit brengt een ernstig risico met zich mee, met name voor houders van subsidiaire bescherming wier ADET één jaar geldig is, aangezien zij hun ADET kort voor het verstrijken of reeds na het verstrijken ervan ontvangen en deze onmiddellijk moeten verlengen gezien de hierboven beschreven vertragingen. In dergelijke gevallen krijgen statushouders van de asieldienst de instructie om een nieuwe aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 16-17).

Uit het voorgaande blijkt dat een statushouder, die zijn ADET wil verlengen, kan worden geconfronteerd met een veelvoud aan administratieve, technologische en taalgerelateerde hindernissen, naast lange wachtermijnen.

In de aanvullende nota van de verwerende partij wordt verwezen naar de mogelijkheid sinds november 2021 om een online aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen, maar het blijkt hier enkel om een aankondiging te gaan; er is geen informatie in het rechtsplegingsdossier dat zulk online platform al daadwerkelijk functioneert (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, juni 2022, p. 14; september 2024, p. 19).

In het AIDA-rapport kan worden gelezen: *“Furthermore, a day after the residence permit expires, beneficiaries’ Social Security Number (AMKA) is deactivated. This adds an additional bureaucratic layer and delays, as, in order to re-activate it, beneficiaries need to submit the attestation of application status, along with other documents required under JMD Φ80320/109864/14.12.2023. 1314.”* In de voetnoot wordt verwezen naar artikelen 5, 6 en 8 van de AMKA-verordening, maar de Raad kan in deze artikelen niet lezen dat een attest van verlengingsaanvraag kan worden voorgelegd om de AMKA te activeren. Wat er ook van zij, uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat om een AMKA te activeren niet enkel een attest van verlengingsaanvraag moet worden voorgelegd, maar ook een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf (bv. eigendomsbewijs, huurovereenkomst,...), alsook een bewijs van werk of studie, zoals hierboven uiteengezet in punt C. Echter om daadwerkelijk te kunnen werken, heeft een verzoeker ook een geldige AFM nodig die pas kan worden geactiveerd wanneer er een geldige ADET is, zoals hierboven uiteengezet in punten B en F. Alles samengenomen is het dan ook hier niet duidelijk uit de landeninformatie hoe een verzoeker zijn AMKA kan laten reactiveren wanneer hij geen geldige ADET meer heeft.

De Raad besluit dan ook dat een statushouder tijdens de wachtermijn niet over Griekse documenten kan beschikken, die, bij afwezigheid van een geldige ADET, hem alsnog toegang kunnen verschaffen tot zijn rechten en voordelen als statushouder.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de Europese Unie wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer huisvesting, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36-38; *“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13). De Raad stelt vast dat België zulk overbruggingsprogramma voor statushouders die terugkeren naar Griekenland niet voorziet.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland in principe via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven

ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238, 260-261).

Verder moeten personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de *Greek Council for Refugees* (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de verlenging van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven, maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238).

Uit dit alles blijkt dus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, sociale voorzieningen en de huisvesting.

3.3.12. Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik nog steeds precair en problematisch kan zijn, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd. Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland ernstig en moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de behandelingsduur van de procedures voor de afgifte of verlenging van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkendiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) preciaire omstandigheden kunnen leven.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een verdere evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

3.3.13. De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (*ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is.

De voormelde informatie over de situatie in Griekenland volstaat op zich niet om zonder meer te besluiten dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft bekomen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Een individuele beoordeling van verzoekers concrete, persoonlijke situatie en voorliggend beschermingsverzoek blijft dus aan de orde.

De meest recente landeninformatie, die vermeld wordt in de aanvullende nota's van de commissaris-generaal en verzoeker, is dezelfde dan wel ligt in dezelfde lijn als de hierboven vermelde informatie en doorprijkt derhalve bovenstaande analyse niet. In het door verzoeker bij zijn aanvullende nota gevoegde rapport RSA, Policy Note, "*Recognised Refugee statistics in Greece in 2025. Deportations from EU countries, constant barriers to integration*", van maart 2026 wordt melding gemaakt van een stijging van het aantal verwijderingen van statushouders vanuit andere EU-lidstaten naar Griekenland, wordt gesteld dat eind 2025 7825 aanvragen voor de vernieuwing van verblijfsvergunningen voor statushouders hangende waren, waarvan 2200 gedurende meer dan een jaar, dat gezinshereniging voor erkende vluchtelingen in Griekenland gekenmerkt wordt door chronische tekortkomingen in de verschillende stappen in de procedure en dat het aantal intrekkingen van internationale beschermingsstatus omwille van een bedreiging voor de nationale veiligheid of een gevaar voor de samenleving in Griekenland gestegen is in 2025. De '*policy note*' bevat verder geen nieuwe informatie met betrekking tot de toegang tot de rechten en voordelen verbonden aan de internationale beschermingsstatus voor begunstigden van internationale bescherming. Deze informatie bevestigt dat de verlenging of vernieuwing van verblijfsvergunningen van statushouders in Griekenland problematisch blijft en ligt in dezelfde lijn als diegene die eerder werd bijgebracht en waarop de analyse van de Raad is gebaseerd.

De Raad wijst er verder op dat voorgaande analyse is gemaakt steunende op basis van het geheel van beschikbare en gehanteerde rapporten en waarbij met meerdere administratieve obstakels en beperkingen voor ngo's rekening is gehouden. De conclusie blijft overeind dat een individuele beoordeling van verzoekers concrete, persoonlijke situatie en voorliggend beschermingsverzoek aan de orde blijft.

3.3.14. Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer precarie situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met "*alle gegevens van de zaak*" (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./Bundesrepublik Deutschland, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van een verzoeker, aan zijn individueel profiel en zijn vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in zijn eigen basisbehoeften te voorzien.

In de bestreden beslissing en haar aanvullende nota beaamt de verwerende partij dat bij de beoordeling van de doeltreffendheid van de internationale bescherming in Griekenland grote voorzichtigheid is geboden en dat de persoonlijke situatie en individuele omstandigheden van een verzoeker als statushouder in Griekenland doorslaggevend zijn. De verwerende partij beaamt tevens dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland en dat de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet in een aantal gevallen niet aan de orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft.

Hierbij moet nog aan worden toegevoegd dat, wat deze individuele omstandigheden verder betreft, de recente wetswijzigingen in Griekenland een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder blijken te bemoeilijken. In het bijzonder lijken ze voor statushouders wiens ADDET is verstreken deze toegang in sommige gevallen zelfs te verhinderen.

Het komt verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen.

In dit verband benadrukt de Raad het fundamenteel belang van een persoonlijk onderhoud dat een verzoeker in staat moet stellen om alle elementen voor te leggen aan de hand waarvan zijn specifieke situatie en mate van kwetsbaarheid kunnen worden beoordeeld alsook alle elementen die kunnen aantonen dat een terugkeer

naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend hem zou blootstellen aan een risico van behandeling die in strijd is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 54).

3.3.15. Het Hof van Justitie heeft niet gedefinieerd welke elementen een “*bijzondere kwetsbaarheid*” vormen die moeten worden onderzocht om te bepalen of een verzoeker om internationale bescherming, in het geval van een terugkeer naar de lidstaat die hem een internationale beschermingsstatus heeft verleend, zich in een zodanige situatie zou bevinden dat hij “*vanwege zijn bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zou terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie*”. In dit verband merkt de Raad op dat artikel 20, derde lid, van de richtlijn 2011/95/EU, dat betrekking heeft op de “*Algemene bepalingen*” in hoofdstuk VII van deze richtlijn, getiteld “*Kenmerken van de internationale bescherming*”, luidt als volgt:

“3. Bij de toepassing van dit hoofdstuk houden de lidstaten rekening met de specifieke situatie van kwetsbare personen zoals minderjarigen, niet-begeleide minderjarigen, personen met een handicap, ouderen, zwangere vrouwen, alleenstaande ouders met minderjarige kinderen, slachtoffers van mensenhandel, personen die lijden aan een geestesziekte en personen die foltering hebben ondergaan, zijn verkracht of aan andere ernstige vormen van psychologisch, fysiek of seksueel geweld blootgesteld zijn.”

De Raad benadrukt dat bovengenoemde opsomming wordt voorafgegaan door het woord “*zoals*” en dus slechts als voorbeeld en niet als exhaustief kan worden beschouwd. Bovendien acht de Raad het overeenkomstig het vierde lid van het bovengenoemde artikel 20, dat bepaalt dat “*(l)id 3 (...) uitsluitend van toepassing (is) op personen die volgens een individuele beoordeling van hun situatie bijzondere behoeften hebben*”, passend om rekening te houden met alle elementen die verzoeker met betrekking tot zijn persoonlijke situatie heeft aangebracht. Op dit punt acht de Raad de algemene situatie in de lidstaat die een internationale beschermingsstatus heeft verleend een belangrijk onderdeel van de persoonlijke situatie van de verzoeker om internationale bescherming die deze bescherming in die lidstaat reeds geniet. Hoe problematischer de situatie van begunstigden van internationale bescherming in de genoemde lidstaat na een analyse op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens blijkt te zijn, des te minder zal van een verzoeker kunnen worden geëist dat hij specifieke elementen aanbrengt die in zijn hoofd een “*bijzondere kwetsbaarheid*” aantonen in de zin van de rechtspraak van het Hof van Justitie.

Verzoeker maakt niet aannemelijk dat hij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die hem zou verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland, of waardoor hij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest. Bij de Dienst Vreemdelingenzaken gaf verzoeker op 12 november 2024 aan dat zijn verzicht niet goed is en hij een bril draagt maar dat hij voor de rest gezond is, dat hij geen problemen van medische of psychologische aard ondervindt en dat hij geen dringende en noodzakelijke medische zorg nodig heeft (administratief dossier, ‘verklaring DVZ’, vraag 29 en ‘bijkomende vragen M-status Griekenland’). Tijdens zijn persoonlijk onderhoud op 15 oktober 2025 gaf hij meermaals aan zich goed te voelen, maar stipte hij tevens aan dat hij angst heeft om terug te keren naar Griekenland, dat hij veel piekert over Gaza, dat hij moeite heeft met inslapen, verminderde eetlust heeft en geen interesse heeft om te socialiseren en dat hij één tot twee keer per maand naar een psycholoog gaat maar nog niet over een rapport beschikt ofschoon hiernaar gevraagd (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 3, 7, 10). Verzoeker legde geen enkel medisch stuk neer tijdens de administratieve procedure. Luidens het verzoekschrift lijdt verzoeker aan een ernstige PTSD-stoornis die zijn dagelijks functioneren ernstig verstoort en is hij omwille van zijn kwetsbaarheid niet in staat om zelfstandig te functioneren in instabiele omstandigheden of in geval van gebrek aan ondersteuning. Bij het verzoekschrift voegt verzoeker een psychologische evaluatie van 5 december 2025 (verzoekschrift, stuk 4). Dit tot op heden enig voorliggend medisch stuk, opgesteld door een klinisch psycholoog, bevat een overzicht van verzoekers situatie waarbij wordt geconstateerd dat hij symptomen vertoont die wijzen op een posttraumatische stressstoornis: nachtmerries, *flashbacks*, hyperwaakzaamheid, slapeloosheid, gegeneraliseerde angst, terugtrekking en leed in verband met de situatie van zijn familie die in Gaza is achtergebleven, en waarvoor hij sinds mei 2025 regelmatig therapeutische begeleiding krijgt. De in dit stuk aangehaalde symptomen en problemen lijken louter terug te gaan op de verklaringen en gedragingen van verzoeker tijdens de consultatie(s). Er wordt geen daadwerkelijke diagnose gesteld en er wordt hierin evenmin enige concrete en precieze informatie gegeven over de aard, frequentie en mogelijke complexiteit van de psychologische *follow-up* die voor verzoeker nodig of opgestart is. Het document (“*Évaluation psychologique Dans le cadre de son recours.*”, vrije vertaling: “*Psychologische evaluatie in het kader van zijn beroep*”) betreft overigens geen psychologisch attest *an sich*, maar in wezen en hoofdzakelijk het verloop van verzoekers situatie in Gaza, Griekenland en België. Er wordt ook op geen enkele manier duidelijk zicht geboden op de wijze waarop verzoekers kwetsbaarheid werd onderzocht en beoordeeld. Verzoeker brengt geen andere attesten hiervan bij en ter verschoning hiervan geeft hij in zijn aanvullende nota aan dat de psychologe, na een conflict met hem, de opvolging heeft stopgezet, zonder hem een geactualiseerd attest mee te geven, noch een kopie van zijn

medisch-psychologisch dossier. Hoewel deze stopzetting, in de door verzoeker geschetste omstandigheden, te betreuren valt, kan de Raad niet anders dan afgaan op het enig voorliggend stuk. Het document sluit af met te stellen dat de voortzetting van de therapeutische behandeling en de stabiliteit van verzoekers huidige omgeving bijdragen aan het behoud van zijn geestelijk evenwicht en het voorkomen van een verslechtering van zijn toestand. Uit het document kan verder niet worden afgeleid waaruit de therapeutische behandeling bestaat. Verzoeker toont bovendien niet aan dat hij bij een terugkeer naar Griekenland geen toegang zou hebben tot de nodige begeleiding, medische verzorging of eventuele medicatie. Overigens is verzoeker op heden zonder psychologische begeleiding daar hij in zijn aanvullende nota aangaf dat hij zich gericht heeft tot de organisatie "Exil" in Brussel, maar dat hij nog wacht op een eerste gesprek, hetgeen ook ter terechtzitting bevestigd werd. Hoewel niet betwist wordt dat verzoekers ervaringen in Griekenland en de huidige algemene situatie in Gaza en de onzekerheid over het lot van zijn familie een psychologische impact kan hebben op verzoeker en zijn psychologische problemen op zich ook niet in twijfel worden getrokken of geminimaliseerd worden, kan in het enig voorliggend medisch stuk niet worden gelezen dat verzoeker omwille van zijn psychologische problemen niet in staat is om zelfstandig in zijn levensonderhoud te voorzien waardoor hij bij een terugkeer naar Griekenland, omwille van psychologische problemen, in een situatie van verregaande materiële deprivatie zal terechtkomen. Noch kan uit dit stuk worden afgeleid dat verzoekers klachten een blijvende impact zouden hebben op zijn autonomie en zelfredzaamheid. Er kan dan ook niet worden aangenomen dat verzoeker vanwege deze psychische problemen, die verder niet worden gedocumenteerd, niet in staat zou zijn om zich staande te houden in Griekenland en er zelfstandig zijn rechten te kunnen uitoefenen. Uit de verklaringen van verzoeker en het enig voorliggend stuk kan aldus niet blijken dat psychologische problemen belangrijke negatieve gevolgen hebben op het vlak van zijn zelfredzaamheid en autonomie en dat zijn medische toestand de toegang tot gezondheidszorg, huisvesting en tewerkstelling in Griekenland onredelijk moeilijk of zelfs onmogelijk maakt(e). Hij zet nergens *in concreto* uiteen in welke mate zijn gezondheidstoestand hem belet om zijn rechten te doen gelden in Griekenland, noch wat de omvang of draagwijdte van deze (psycho-)medische problemen zou zijn op zijn mogelijkheden om zijn rechten in Griekenland uit te oefenen. Het blijkt ook nergens uit dat hij (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt zou zijn, te meer hij in België sinds april 2025 werkt als arbeider en hij uitdrukkelijk aangaf dat zijn psychologische problemen zijn vermogen om te werken niet beïnvloeden, integendeel zelfs, werken werkt therapeutisch voor hem omdat hij zo kan stoppen met piekeren en alle negatieve gedachten kan stoppen (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 4-5, 10 en rekeninguittreksels gevoegd als tukken 13-15 bij aanvullende nota verzoeker).

Gelet op het voorgaande kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker worden vastgesteld die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig zijn rechten uit te oefenen derwijze dat er een ernstig risico is dat hij zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met zijn grondrechten. Aldus brengt verzoeker wat betreft zijn persoonlijke situatie geen specifieke elementen bij die blijken geven van een bijzondere kwetsbaarheid die hem zou verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland, of waardoor hij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

Wat betreft de toegang tot gezondheidszorg in Griekenland, toont verzoeker verder niet aan dat de mogelijkheden of beperkingen om in dit verband zijn rechten als statushouder uit te oefenen anders zijn dan de mogelijkheden of beperkingen waarmee ook Griekse onderdanen kunnen worden geconfronteerd. In de mate dat kan worden aangenomen dat er in Griekenland een kwaliteitsverschil mogelijk is in vergelijking met België op vlak van gezondheidszorg, volstaat dit verder op zich niet om te besluiten dat verzoeker bij een terugkeer naar Griekenland zou belanden in een situatie die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest. Een mogelijk kwaliteitsverschil tussen de gezondheidszorg in België en Griekenland, houdt geen verband met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. Hetzelfde geldt immers voor de Griekse onderdanen. Het komt verzoeker toe, in navolging van de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie, om *in concreto* aan te tonen dat hij zijn rechten en voordelen niet zou kunnen laten gelden in Griekenland en hij, als statushouder, geen of onvoldoende toegang heeft tot medische zorg. Verzoeker slaagt hier echter niet in en zocht in Griekenland nooit enige medische of psychologische hulp (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 10), zodat hij aan zijn stilzitten ook geen conclusies kan verbinden.

3.3.16. De Raad benadrukt verder dat verzoeker nog steeds beschikt over een geldige verblijfsvergunning (ADET), hetgeen hem toelaat toegang te verkrijgen tot andere essentiële documenten en basisvoorzieningen. Er ligt niet enig concreet gegeven voor waaruit blijkt dat verzoekers Griekse verblijfsvergunning thans zou zijn verstreken zodat zijn betoog betreffende de moeilijkheden om deze te hernieuwen bij terugkeer niet dienstig kan worden aangevoerd.

Verzoeker gaf aan dat zijn gedrukte Griekse verblijfsvergunning en reisdocument zijn gestolen in België en dat hij daarvan aangifte ging doen bij de politie (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 6 en map documenten, stuk 6 en hernomen als stuk 3 bij het verzoekschrift). Op zich bewijst een attest van

aangifte van diefstal, overigens pas vijf dagen na de diefstal, niet dat de documenten daadwerkelijk gestolen zijn. Wat er ook van zij en los van de vraag of aan verzoeker een onredelijk hoge en onhaalbare bewijslast wordt opgelegd, stipt de Raad aan dat verzoekers Griekse verblijfsvergunning nog steeds geldig is. De geldigheidsduur van zijn verblijfsvergunning loopt immers nog tot 25 juli 2027.

In de bestreden beslissing, alsook haar aanvullende nota, verduidelijkt de verwerende partij dat een persoon die internationale bescherming geniet in Griekenland en zijn afgedrukte verblijfsvergunning (het document dat aantoonst dat hij in het bezit is van een geldige verblijfsvergunning) niet meer in zijn bezit heeft, niet te maken krijgt met de specifieke moeilijkheden waarmee personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en van wie de verblijfsvergunning is verlopen en die naar deze lidstaat moeten terugkeren, worden geconfronteerd. De verwerende partij wijst erop dat het mogelijk is een vervangkaart (*replacement card*) te verkrijgen in geval van verlies van de gedrukte verblijfsvergunning (ADET) en geeft ook de te volgen procedure mee: *“Hiervoor moet men zich naar een asielbureau begeven om het verlies van het document te melden en een verklaring van verlies te verkrijgen, die aan de politie moet worden overgelegd. De politie geeft de betrokkene een kennisgeving. Het Asielbureau moet van deze kennisgeving in kennis worden gesteld en ongeveer vier maanden na de kennisgeving neemt het een nieuwe beslissing over de afgifte van een verblijfsvergunning. Zodra de beslissing is genomen, moet een afspraak worden gemaakt bij het bevoegde politiebureau om de nieuwe gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen. De procedure is vergelijkbaar in geval van beschadigde documenten (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wpcontent/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf.”*

Verder wordt in de bestreden beslissing aangestipt dat verzoeker geen stappen heeft gezet om zijn Griekse documenten opnieuw aan te vragen en werd hij verwezen naar de Griekse autoriteiten (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 6). In zijn verzoekschrift verwijst verzoeker naar e-mailverkeer met de Griekse ambassade waaruit blijkt dat de Griekse verblijfstitel niet op afstand kan worden verlengd of vervangen en dat dit uitsluitend in persoon in Griekenland kan gebeuren (stuk 2 bij verzoekschrift). De Raad stipt aan dat in het antwoord van de Griekse ambassade enkel gesteld wordt dat de documenten waarnaar verzoeker verwijst, *i.e.* de ADET, enkel worden uitgegeven in Griekenland door de bevoegde autoriteiten, hetgeen op zich ook niet wordt betwist in de door de verwerende partij opgegeven en hiervoor geciteerde motivering. Bovendien beschikt verzoeker nog steeds over een kopie van zijn Griekse verblijfskaart (administratief dossier, map documenten, stuk 2). Zijn identiteit, alsook het bestaan en de geldigheid van zijn verblijfsrecht in Griekenland kunnen bijgevolg eenvoudig worden geverifieerd door de bevoegde Griekse autoriteiten, wat de aanvraag en afgifte van een vervangkaart vergemakkelijkt. Dat dit niet vanop afstand zou kunnen, doet aan het voorgaande geen afbreuk. Ten overvloede, waar verzoeker zich beroept op e-mailverkeer met de Griekse ambassade om aan te tonen dat een verlenging vanuit het buitenland niet kan, stipt de Raad nog aan dat de procedure voor een verlenging van de ADET wel degelijk vanuit het buitenland kan worden gestart door het versturen van een standaardformulier via e-mail naar de Griekse asielinstanties (AIDA-rapport, juni 2024, p. 244; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). De ADET van verzoeker is overigens nog meer dan een jaar geldig en niets verhindert verzoeker tijdig stappen te zetten, al dan niet met hulp van derden, om zich hierover terdege te informeren alsook zelf actief en tijdig concrete inspanningen te leveren om de verlenging van zijn ADET te bewerkstelligen. Uit niets blijkt dat dit voor hem niet mogelijk zal zijn en verzoeker toont niet aan dat hij zijn ADET in de toekomst niet zal kunnen laten verlengen en ter plaatse afhalen. Verder wijst de Raad er nog op dat verzoeker in Griekenland al een asielprocedure heeft doorlopen, een beschermingsstatus heeft gekregen, alsook een ADET en een Grieks paspoort, en dus contact heeft gehad met de Griekse autoriteiten, zodat enige basiskennis met betrekking tot de Griekse administratie kan worden verondersteld. Verder blijkt dat de Griekse asieldienst momenteel zou werken aan een hervorming van de wetgeving die het mogelijk zou maken om aanvragen voor een ADET-verlenging via een speciaal online platform in te dienen. Daarbij zal ook automatisch een certificaat worden uitgegeven dat de verlengingsaanvraag bevestigt (Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, september 2024, p. 19; *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 9). Het blijkt hier enkel om een aankondiging te gaan; er is nog geen informatie dat zulk online platform al functioneert.

Hoewel de informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van de specifieke moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben wanneer zij terugkeren, zoals ook verzoeker aanstipt, maakt deze objectieve informatie geen melding van soortgelijke problemen waarmee personen worden geconfronteerd die geen gedrukte verblijfsvergunning meer hebben. Zelfs indien verzoeker niet langer in het bezit zou zijn van zijn geprinte verblijfsvergunning, blijkt hieruit dan ook niet dat hij geconfronteerd zou worden met de moeilijkheden die statushouders ondervinden die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben. Er wordt

daarnaast nergens aangetoond dat hij in de onmogelijkheid zou verkeren om bij een terugkeer naar Griekenland een duplicaat aan te vragen.

Hoewel de regelgeving bepaalt dat de ADET automatisch nietig wordt verklaard bij verlies of diefstal, blijkt uit het RSA-rapport van maart 2025 dat de Griekse Asieldienst in de praktijk een wachttijd van ongeveer twee maanden vereist voordat een nieuwe ADET wordt afgegeven (RSA/PRO ASYL-rapport, "*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*" van maart 2025). Gedurende deze wachttijd verkrijgt men een bewijs van verlies of diefstal. Na het melden van het verlies bij de politie ontvangt men immers een kennisgeving (Refugee Info Greece - *How to renew and replace lost, damaged or expired documents*, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>). Verzoeker zou dit document aldus kunnen voorleggen bij instanties voor toegang tot basisrechten zoals werk, huisvesting en sociale voorzieningen. Hoewel dit bewijs niet hetzelfde is als de ADET, kan het tijdelijk functioneren als een bewijs van verblijfsstatus. De Raad stelt aldus vast dat de door het RSA-rapport genoemde wachttijd van ongeveer twee maanden een louter administratieve vertraging betreft, die niet gelijkgesteld kan worden aan de situatie van een persoon zonder geldige verblijfsvergunning. Tot slot toont verzoeker niet aan dat hij zich tijdens dergelijke of langere wachtperiode, en in zoverre de kennisgeving niet aanvaard zou worden door instanties, niet staande zou kunnen houden, gelet op de afwezigheid van een bijzondere kwetsbaarheid (zie *supra*) en een zekere mate van zelfredzaamheid (zie *infra*).

3.3.17. Verzoeker verklaart geen AFM en geen AMKA te hebben ontvangen en gaf aan pas voor het eerst hierover gehoord te hebben in België (administratief dossier, 'bijkomende vragen M-status Griekenland', notities persoonlijk onderhoud, p. 6).

Blijkens objectieve informatie krijgen personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, zoals verzoeker *in casu*, automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen (RSA-rapport, maart 2025, p. 20; "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. 19-20: "*Statushouders die in of na december 2020 een aanvraag hebben ingediend, zouden in principe dus een AFM moeten hebben.*"). De Raad benadrukt hierbij dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. 19). Dit AFM wordt behouden wanneer de betrokkene een internationale beschermingsstatus krijgt toegekend. Wel dient de begunstigde van internationale bescherming, wanneer hij in het bezit wordt gesteld van zijn ADET, een afspraak te maken bij het bevoegde belastingkantoor om de gegevens van het AFM bij te werken, hetgeen mogelijk is zolang de ADET geldig is (zie "*Recognised Refugees 2025. March 2025. Access to documents and socio-economic rights*", gepubliceerd door RSA in april 2025, p. 20-21). Verzoeker toont niet *in concreto* aan dat het voor hem niet mogelijk was/is om deze administratieve formaliteit te vervullen. Toen verzoeker in Griekenland was, had hij derhalve een fiscaal registratienummer ontvangen waarmee hij toegang had tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Uit objectieve informatie blijkt dat deze AFM geldig blijft zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is. Als de ADET verloopt, wordt het AFM gedeactiveerd totdat de ADET wordt verlengd (RSA-rapport, maart 2025, p. 21: "*the AFM is automatically deactivated upon the expiry of the residence permit and cannot be used until the ADET is renewed*"). Het is de geldigheid van de verblijfsvergunning die belangrijk is, niet het al dan niet kwijt zijn van de gedrukte verblijfsvergunning.

Hetzelfde geldt voor het sociale zekerheidsnummer (AMKA). De AMKA wordt pas gedeactiveerd wanneer de verblijfsvergunning verloopt: "*According to the latest JMD F80320/109864/14.12.2023, the Social Security Number (AMKA) is deactivated a day after the residence permit expires*" (AIDA-rapport, juni 2024, p. 248). Verzoeker toont niet aan dat hij niet in de mogelijkheid was om zijn AMKA aan te vragen en/of te activeren en blijkt hiertoe ook geen enkele moeite te hebben gedaan, gelet op zijn verklaring pas in België hierover gehoord te hebben (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 6). De Raad herhaalt dat het verzoeker toekomt om de middelen die het recht en zijn status hem in Griekenland bieden terdege te gebruiken. Bovendien blijkt dat verzoeker in staat was een Grieks reisdocument te verkrijgen (*ibid.*, p. 6), *i.e.* een document dat niet automatisch wordt afgegeven maar waarvoor bepaalde stappen ondernomen dienen te worden door de begunstigde om internationale bescherming zoals in de bestreden beslissing en aanvullende nota van de verwerende wijze op onderbouwde wijze wordt toegelicht. Het feit dat verzoeker in staat was om een Grieks reisdocument te bekomen en bekostigen, duidt erop dat hij niet beperkt was in de toegang tot relevante informatie en administratieve ondersteuning. Waar hij de vereiste benadrukt van het hebben van een wettig verblijf en daarbovenop het aanleveren van bewijs van werkelijk verblijf in Griekenland, alsook van tewerkstelling om een AMKA te activeren, maakt verzoeker niet aannemelijk dat hij in geval van terugkeer naar Griekenland geen werk en huisvesting zal kunnen vinden en hij de vereiste documenten niet zal kunnen voorleggen nodig voor de (her)activering van de AMKA en evenmin dat hij de periode nodig om zijn AMKA te bekomen en te activeren niet zou kunnen overbruggen zonder in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie te belanden. Hierboven werd er reeds op gewezen dat een

intentieverklaring van een werkgever volstaat, dat het voorleggen van een geldige ADET volstaat als bewijs van wettig verblijf en dat het bewijs van verblijf in het land onder meer kan bestaan uit een huurovereenkomst. De Raad herinnert er hierbij aan dat verzoeker geen bijzondere kwetsbaarheid heeft die belangrijke negatieve gevolgen heeft op het vlak van zijn zelfredzaamheid en autonomie en die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden.

In de mate verdere psychologische opvolging noodzakelijk is, toont verzoeker niet aan dat hij in Griekenland geen toegang zal hebben tot eventuele benodigde medische en/of psychologische ondersteuning. Voorts blijkt uit niets en verzoeker toont niet aan dat hij, om redenen voorzien in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, in Griekenland geen toegang zou hebben tot de gezondheidszorg. Uit de informatie waarnaar in de aanvullende nota gerefereerd wordt, blijkt voorts dat verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland en in afwachting van het verkrijgen van zijn AMKA, wanneer hij daartoe de nodige stappen zet, niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp, op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat (COI Focus "*Grèce, Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA*", 31 maart 2026). Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis, wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een ngo. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgseenheden of -centra (UNHCR, "*Information Guide for Beneficiaries of International Protection*", beschikbaar op: https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2024/04/ENGLISH_BROCHURE.pdf).

NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, waaronder medische en psychologische hulp, psychosociale ondersteuning en begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. 49-51, 67; "*Communication on the status of migration management in mainland Greece*", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 4, 7-8, 12).). De informatie opgenomen in het RSA rapport van april 2026, waarnaar in de aanvullende nota van verzoeker verwezen wordt, bevat geen informatie waaruit zou blijken dat voorgaande analyse niet langer correct is.

Verzoeker toont – rekening houdend met het geheel van voorgaande – niet aan dat hij in geval van terugkeer naar Griekenland en in de mate hij nood heeft aan medische en/of psychologische opvolging hij hiervan verstoken zal blijven en hij zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 van het EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging of artikel 4 van het Handvest. De Raad herinnert er hierbij overigens aan dat verzoeker zich niet beroept op een bijzondere mentale of fysieke kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen.

Verzoeker brengt geen concrete en geobjectiveerde elementen bij die hier anders over doen denken. Zijn betoog omtrent de situatie waarmee statushouders geconfronteerd worden bij de vernieuwing van hun verblijfsdocumenten, is niet dienstig gezien deze situatie niet op hem van toepassing is daar hij op heden nog steeds over een geldige Griekse verblijfsvergunning beschikt.

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen. In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldig AFM-nummer en een geldig AMKA-nummer. Enkel in het RSA/PRO ASYL-rapport wordt gesteld dat tevens een actieve AMKA nodig is. Om deze reden betoogt RSA/PRO ASYL dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gast samenleving en de zoektocht naar werk in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (RSA/PRO ASYL, "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", maart 2025, p. 24 en 34). Zoals hoger reeds aangehaald, bevestigt geen enkele andere bron evenwel dat een actieve AMKA nodig is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt en wordt in het AIDA-rapport van september 2025 hierover geen melding gemaakt (AIDA/ECRE, "*Country Report: Greece. Update 2024*", september 2025, p. 261-262). Het verslag "*Feitenonderzoek*" stelt dan weer dat het beschikken van een geldig AMKA-nummer volstaat (Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, september 2024, p. 37). In zijn antwoord op de vragen die de commissaris-generaal hem hierover schriftelijk stelde, stelt de directeur van de Griekse asieladministratie, de heer M.K., dat statushouders met een geldige ADET het recht hebben om te werken, mits zij in het bezit zijn van een AMKA-nummer, een AFM-nummer en een bankrekening. Volgens hem vereist de betrokken wetgeving niet dat de AMKA geactiveerd moet zijn (COI Focus "*GRECE. Activation de l'AMKA en accès au marché du travail*", 13 februari 2026). Statushouders kunnen dus een arbeidscontract tekenen, alsook het arbeidscontract uploaden in ERGANI zonder dat een activering van de AMKA is vereist. In zijn aanvullende

nota uit verzoeker kritiek op de betrouwbaarheid en authenticiteit van het antwoord van de Griekse autoriteiten, maar slaagt hij er niet in op overtuigende wijze afbreuk te doen aan het voorgaande. Ten overvloede haalt de Raad aan dat in de COI Focus van 13 februari 2026, waarnaar in de aanvullende nota van de verwerende partij wordt gerefereerd, wordt toegelicht dat in het licht van de wetgeving van december 2023 over de AMKA en om de eerdere van de Griekse administratie verkregen antwoorden te vervolledigen op 19 december 2025 via e-mail contact opgenomen werd met de directeur van de Griekse asieladministratie, de heer M.K., die op 22 december 2025 via e-mail zijn antwoorden overmaakte. De COI Focus is verder op laatstgenoemde informatie en relevante wetgeving gebaseerd. Volledigheidshalve wijst de Raad erop dat de vragen tot verduidelijking die op 19 december 2025 door de commissaris-generaal aan de heer M.K. werden gesteld, alsook de antwoorden die op 22 december 2025 werden verkregen, opgenomen zijn in de COI Focus. In deze COI Focus wordt ook de functie van de heer M.K. als directeur van de Griekse asieladministratie aangeduid en wordt (in de bibliografie) ook een e-mailadres vermeld. De COI Focus van 13 februari 2026 bevat dus alle elementen over de informatie die via e-mail werd verkregen die volgens artikel 26 van het koninklijk besluit van 11 juli 2003 tot regeling van de werking van en de rechtspleging voor het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen zijn vereist, met name *“de naam van de gecontacteerde persoon, de contactgegevens en de datum van de e-mails, alsook de relevante vragen en de relevante antwoorden. De activiteiten of de functie van de gecontacteerde persoon moeten beknopt in het administratieve dossier worden beschreven als ze niet direct uit het e-mailverkeer blijken”*. Hierbij wordt nog aangestipt dat de via e-mail verkregen informatie opgenomen in de COI Focus van 13 februari 2026 niet werd verkregen om de feitelijke aspecten van een specifiek asielrelaas na te gaan, maar enkel de geldende Griekse wetgeving betreft. De COI Focus van 13 februari 2026 verschaft bijgevolg voldoende informatie over de bron waarop de commissaris-generaal zich heeft gebaseerd. De antwoorden van 22 december 2025 bevatten verwijzingen naar Griekse wetgeving en naar Griekse overheidswebsites. Daarnaast wordt een Engelse vertaling bijgebracht van relevante Griekse wetgeving waarnaar wordt verwezen.

3.3.18. Het gegeven dat verzoeker als statushouder bepaalde moeilijkheden ondervond op het vlak van werkgelegenheid, sociale bijstand en huisvesting volstaat niet om te besluiten dat hij door de onverschilligheid van de Griekse overheden en voor zover hij volledig afhankelijk zou zijn van overheidssteun, buiten zijn wil en persoonlijk keuzes om, is terechtgekomen in een situatie van verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid, noch zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer naar Griekenland.

Uit de gedragingen van verzoeker blijkt vooreerst dat hij geenszins de intentie had om in Griekenland een duurzaam bestaan op te bouwen en er zijn rechten te doen gelden. Uit het administratief dossier blijkt immers dat hij in totaal slechts zesenzeventig dagen in Griekenland verbleef en dat hij drie dagen na het verkrijgen van zijn ADET en één dag na het verkrijgen van zijn reisdocument het land alweer verliet (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 7-8 en ‘verklaring DVZ’, punt 33).

De Raad acht het niet onredelijk om van verzoeker, die in Griekenland werd erkend als vluchteling, te verwachten dat hij inspanningen levert om zijn levensomstandigheden aldaar te verbeteren en er een bestaan uit te bouwen. Uit de verklaringen en het gedrag van verzoeker blijkt evenwel niet dat hij doorgedreven pogingen heeft ondernomen om (legaal) werk en onderdak te zoeken of om de taal te leren. De houding en het handelen van verzoeker duiden er daarentegen op dat hij niet van plan was om in Griekenland een duurzaam leven en een toekomst uit te bouwen.

Het feit dat er een einde wordt gesteld aan de materiële opvang voor begunstigden van internationale bescherming moet in samenhang worden bekeken met het feit dat, nadat de beschermingsstatus wordt toegekend, de begunstigden zelf in hun onderhoud moeten voorzien. In het kader van huisvesting en tewerkstelling kan worden verwacht van verzoeker, die er internationale bescherming heeft verkregen, om de nodige procedures te doorlopen en geduld te oefenen vooraleer hij daaromtrent conclusies trekt. Verzoeker maakt niet aannemelijk dat hij niet in de mogelijkheid was om onder meer huisvesting, medische zorgen of (legale) tewerkstelling te kunnen krijgen in Griekenland. Het komt hem in dit verband bovendien toe om de middelen die het recht en zijn status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen hij evenwel niet aantoonde. Hij toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput.

Verzoeker kon - afgezien van de laatste twee dagen in Griekenland - steeds in het opvangcentrum in Kos verblijven, ook nadat hem de vluchtelingenstatus werd verleend (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 7). Om zijn ADET en reisdocument af te halen, begaf hij zich naar Athene en Thessaloniki en daags na het verkrijgen van zijn reisdocument verliet hij reeds het land, richting België (*ibid.*, p. 7-8). Aldus had verzoeker, als statushouder, onderdak – ook al was dit in zoals door hem aangegeven erbarmelijke omstandigheden – en verder lijkt hij geen enkele ernstige inspanning te hebben geleverd om andere, langdurigere en geschiktere huisvesting te zoeken. Hij gaf dan wel aan dat hij samen met enkele vrienden heeft geprobeerd een woning te vinden maar dat zij geen borgsom konden betalen en geen arbeidscontract

en minimumsalaris konden voorleggen en tevergeefs enkele makelaars te hebben benaderd (*ibid.*, p. 11), hetgeen niet meer is dan een blote bewering, maar uit zijn verklaringen kan nergens blijken dat hij de overheid, noch enige organisatie contacteerde om hem bij te staan en verder bracht hij zijn AFM (en AMKA) niet in orde en verliet hij het land respectievelijk drie dagen en één dag na het verkrijgen van zijn ADET en reisdocument.

Uit zijn verklaringen blijkt verder dat verzoeker in Griekenland geen enkele dag gewerkt heeft (*ibid.*, p. 8). Hij heeft zich enkel beperkt tot het zich ongeveer tien keer begeven naar de arbeidsbemiddelingsdienst in Kos, maar het was er altijd druk, mensen maakten ruzie en het ging slechts om jobs van twaalf uur voor veertig euro per dag zodat hij het besloot te laten gaan (*ibid.*, p. 8). Gevraagd of hij zich naar DYPA, het Griekse openbare arbeidsbureau, heeft gewend, gaf verzoeker aan van niet en dat het pas de eerste keer was dat hij hierover hoorde en dat hij enkel naar het stadhuis ging om zich te informeren maar waar men hem niet verder kon helpen en dat de organisaties rond het stadhuis niet erg behulpzaam waren en hij niets van materiële hulp ontving (*ibid.*, p. 8). Verder, en waar verzoeker in zijn aanvullende nota opwerpt dat niet van statushouders kan verwacht worden dat zij zich wenden tot mogelijke illegale arbeid om te overleven, kan niet blijken dat verzoeker doortastende, ernstige pogingen ondernomen heeft om legaal werk te zoeken, noch ligt een begin van bewijs voor dat hij daadwerkelijk heeft getracht beroep te doen op de Griekse overheid of enige andere organisatie om werk te vinden in Griekenland, terwijl het toch de verantwoordelijkheid van de begunstigde van internationale bescherming is om de rechten verbonden aan zijn status af te dwingen bij de overheid die hem deze bescherming heeft gegeven. Verzoeker haalt verder aan dat hij tevergeefs naar een vereniging is gegaan om taal- en integratielessen te volgen, dat hij minstens een jaar nodig zou hebben om de Griekse taal te leren en dat de studie van een taal een stabiele huisvesting en financiële bronnen noodzaakt. Hij toont evenwel niet aan dat hij, buiten de blote bewering naar een vereniging te zijn gegaan waar er ofwel niemand was om te helpen, het gesloten was of de medewerkers niet behulpzaam waren, op andere manieren enige inspanning heeft geleverd om een basiskennis Grieks te verwerven. Uit de landeninformatie blijkt dat het Griekse Ministerie van Migratie en Asiel verschillende integratieprogramma's met het oog op integratie van statushouders ontwierp die worden uitgevoerd door partners, zoals internationale organisaties (onder andere IOM) en ngo's en dat deze diensten onder meer taalcursussen aanbieden, cursussen gericht op de ontwikkeling van vaardigheden, en cursussen ter voorbereiding op een baan in Griekenland (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 42-44), maar ook dat de vraag het aanbod ruimschoots overschrijdt (AIDA, *Country Report Greece. Update 2024*, p. 263-264). Evenwel kan niet blijken dat verzoeker omwille van de onverschilligheid van de Griekse overheid geen toegang zou hebben tot taalonderwijs. Hoewel de vraag naar taalonderwijs in Griekenland voor anderstaligen het aanbod overschrijdt, bestaan er daarnaast verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van igo's, die de integratie van statushouders in de Griekse arbeidsmarkt trachten te bevorderen en te faciliteren, zoals banenbeurzen, taalcursussen, het geven van advies of bijstand bij het vinden van werk, enz. (*"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15). Bovendien doet het niet machtig zijn van de Griekse taal niets af aan de mogelijkheid om werk te zoeken waarvoor geen (goede) kennis van de Griekse taal vereist is, zoals de landbouw- en bouwsector, de horeca en schoonmaak, en dit in afwachting van het verwerven van een (basis)kennis van het Grieks die de deuren opent naar andere jobs op de Griekse arbeidsmarkt. Waar hij oppert dat hij niet werd uitbetaald voor de drie dagen dat hij op een boomgaard werkte in Athene, blijkt niet dat verzoeker zijn situatie heeft aangeklaagd bij de bevoegde instanties. Het vermoeden dat verzoekers grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, impliceert dat de daar aanwezige autoriteiten in staat zijn om een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden mits verzoeker daar uiteraard de nodige stappen toe zet. Indien de autoriteiten niet op de hoogte worden gebracht van een bepaald probleem, dan kunnen ze hier vanzelfsprekend ook niet tegen optreden. Voorgaande vaststellingen getuigen niet van een oprechte intentie om in Griekenland een leven uit te bouwen en er zijn rechten te doen gelden. Aldus blijkt niet dat verzoeker doorgedreven pogingen heeft ondernomen om een legale tewerkstelling te vinden of om de Griekse taal enigszins aan te leren of zich te integreren, hetgeen redelijkerwijze wel van hem kan worden verwacht alvorens conclusies te maken en het land te verlaten.

Waar hij meer algemeen opwerpt dat hij nergens begeleiding of steun kreeg en ngo-ondersteuning niet beschikbaar of in de praktijk ontoegankelijk is, stipt de Raad nog aan dat verzoeker, waar hij erin slaagde een reisdocument te verkrijgen, in staat is om administratieve procedures te doorlopen en zich te informeren en dat zijn enkele beweerde negatieve ervaringen met organisaties in de zeer beperkte tijd dat hij als statushouder in Griekenland verbleef niet toelaten algemene conclusies te maken.

De Raad acht het niet onredelijk om van verzoeker, die in Griekenland werd erkend als vluchteling en wiens verblijfsvergunning geldig is tot 25 juli 2027, te verwachten dat hij inspanningen levert om zijn levensomstandigheden aldaar te verbeteren en er een bestaan uit te bouwen. Uit de verklaringen en het gedrag van verzoeker blijkt evenwel niet dat hij, in de nog geen twee maanden dat hij in Griekenland verbleef als begunstigde van internationale bescherming, voldoende inspanningen heeft geleverd om legaal werk en

geschikt/duurzaam onderdak te vinden of om de taal te leren. Verzoeker laat ook na om concreet aan te tonen dat hij veelvuldige en ernstige pogingen zou hebben ondernomen om zich te informeren en contact op te nemen met organisaties die hem zouden kunnen helpen bij het uitoefenen van de rechten en voordelen die aan zijn internationale beschermingsstatus verbonden zijn. De houding en het handelen van verzoeker duiden er daarentegen op dat hij niet van plan was om in Griekenland een toekomst uit te bouwen en zich te integreren. Verzoeker maakt niet op concrete wijze aannemelijk dat hij door de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om in de onmogelijkheid was om zijn rechten in Griekenland te doen gelden en terecht is gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelde om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.

Door in het verzoekschrift te verwijzen naar algemene landeninformatie en verder louter eerder gedane verklaringen in verband met zijn persoonlijke situatie en levensomstandigheden in Griekenland te herhalen, brengt verzoeker geen elementen bij die hier anders over doen denken. Hij maakt dan ook niet op concrete wijze aannemelijk dat hij buiten zijn eigen wil om in de onmogelijkheid was om zijn rechten in Griekenland te doen gelden. Het komt in dit verband verzoeker toe om de middelen die het recht en zijn status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen hij evenwel niet aantoonde. Hij toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput.

In het verzoekschrift houdt verzoeker nog voor dat het HELIOS-programma stopgezet is en dat hij geen financiële hulp zou kunnen verkrijgen voor de huur van een woning, aangezien hij langer dan twaalf maanden in België verblijft. Verzoekers gaat voorbij aan het feit dat het zijn eigen beslissing was om Griekenland te verlaten binnen nog geen twee maanden nadat hij daar internationale bescherming heeft verkregen. Hij erkent zelf in voorliggend verzoekschrift dat er gedurende één jaar na erkenning ondersteuning beschikbaar was via de Griekse instanties via het HELIOS-programma, maar hij heeft ervoor gekozen geen gebruik te maken van deze hulp en om het land vroegtijdig te verlaten. Deze keuze getuigt van een gebrek aan inspanning om zijn leven in Griekenland op te bouwen en ondermijnt zijn huidig betoog dat hij er bij terugkeer onvoldoende ondersteuning zou krijgen. Het is niet ernstig om de verantwoordelijkheid hiervoor af te schuiven op het commissariaat-generaal, terwijl verzoeker zelf verzaakt heeft aan de rechten en voorzieningen die hem in Griekenland ter beschikking stonden. Dat verzoeker bij terugkeer geen toegang meer zal hebben tot het HELIOS-programma en dat hij niet voldoet aan de cumulatieve voorwaarden voor het HELIOS+-programma, zoals hij in zijn aanvullende nota opwerpt, toont verder geenszins aan dat verzoeker zich bij terugkeer naar Griekenland niet zou kunnen beroepen op andere vormen van ondersteuning door de Griekse overheden of hulp van organisaties bij terugkeer naar Griekenland.

3.3.19. De Raad acht het evenmin onredelijk om van verzoeker, die in Griekenland werd erkend als vluchteling en die geen blijk geeft van een bijzondere kwetsbaarheid, te verwachten dat hij bij terugkeer naar Griekenland inspanningen levert om zijn levensomstandigheden aldaar te verbeteren en er een duurzaam bestaan uit te bouwen. Gelet op zijn zelfredzaamheid, die onder meer blijkt uit het feit dat hij erin slaagde om de nodige administratieve procedures te doorlopen om ADET en paspoort te bekomen (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 6), moet hij hiertoe in staat worden geacht. Ook slaagde hij erin rond te komen met zijn spaargeld en moest hij enkel beroep doen op een vriend in België voor het betalen van zijn vliegticket (*ibid.*, p. 8, 12). Los van de vraag of zijn Palestijns netwerk hem momenteel financieel zou kunnen ondersteunen en zijn verklaringen in Griekenland geen sociaal netwerk of familieleden te hebben (*ibid.*, p. 7), stipt de Raad aan dat verzoeker de nodige zelfredzaamheid blijkt te hebben om ook zonder tijdelijke financiële steun en familieleden of netwerk in Griekenland en bij gebrek aan spaargeld (zoals uiteengezet in zijn aanvullende nota) te kunnen voorzien in zijn levensonderhoud, minstens liggen er geen overtuigende elementen of stukken voor die wijzen op het tegendeel. In België is hij overigens, zo weze herhaald, al sinds april 2025 aan het werk.

Er kan worden aangenomen dat verzoeker bij een terugkeer naar Griekenland mogelijk bepaalde aanpassingsmoeilijkheden zal kennen. Tevens kan worden aangenomen dat het van hem enige inspanning zal vergen om zijn leven op te bouwen in Griekenland en er de taal aan te leren. Hieruit kan echter niet worden besloten tot het bestaan van een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade. Niets wijst erop dat verzoeker in de toekomst geen werk of huisvesting zou kunnen vinden en dat hij niet in de mogelijkheid zou zijn om zijn leven en toekomst aldaar te ontplooien.

3.3.20. Waar verzoeker wijst op bepaalde ernstige feiten en situaties waarmee hij werd geconfronteerd toen hij nog op zee was, als verzoeker om internationale bescherming en toen hij nog in het opvangcentrum verbleef maar vooraleer hij in het bezit was van zijn verblijfsdocument, met name dat hij tijdens zijn reisweg werd beschoten en opgepakt, hij publiekelijk aan identiteitscontroles werd onderworpen en tweemaal werd vastgehouden (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 8-9), dient in navolging van de commissaris-generaal te worden opgemerkt dat de aangehaalde feiten zich situeerden op een welbepaalde plaats, gedurende een welbepaalde periode en binnen een welbepaalde context. In de bestreden beslissing

wordt dienaangaande terdege als volgt aangestipt: *“Wat betreft uw problemen met de Griekse autoriteiten dient het volgende te worden vastgesteld. U haalde aan dat u tijdens de reisweg -toen u nog op zee was- werd beschoten en werd opgepakt (CGVS,p.8). Er dient te worden opgemerkt dat deze feiten dateren nog van voor u het statuut van erkend vluchteling werd gegeven. De feiten die u aanhaalde vonden plaats in een zeer specifieke context waaruit u geen actuele vrees kan aantonen. Volledigheidshalve kan nog gesteld worden dat dit een eenmalig feit betreft waaruit geen actuele vrees kan worden gedistilleerd.*

Voorts gaf u aan dat u publiekelijk aan identiteitscontroles werd onderworpen door de Griekse politie (CGVS,p.8-9) en dat u tweemaal werd vastgehouden – hetgeen eveneens voor de afgifte van uw papieren plaatsvond en u toen in een opvangcentrum verbleef hetgeen een zeer specifieke context betreft hetgeen niet meer actueel is (CGVS p.8-9). Daarnaast betreffen uw beweringen aangaande de identiteitscontroles waarbij u uren werd vastgehouden blote verklaringen. U verklaarde dat u geen bescherming zocht omdat u net van hen wegliep (CGVS,p.9) en u legt bijgevolg geen enkel bewijsstuk neer van deze incidenten. Los van dit alles, nergens uit uw verklaringen blijkt dat u verdere inspanningen hebt geleverd (zoals een aangifte in een ander kantoor, hulp van een NGO of advocaat inroepen voor het indienen van uw klacht, het aanschrijven van de ombudsman ...) om de bovenstaande feiten aan te klagen indien u daadwerkelijk op onrechtmatige wijze werd behandeld.”

3.3.21. Verzoeker onderstreept in zijn verzoekschrift dat er in Griekenland sprake is van racisme, ook uitgaande van de politie, ten opzichte van vluchtelingen. Hij verwijst hierbij naar het artikel *“Police Brutality and fundamental rights: an overview of police arbitrariness in Greece”* uit de *‘Hellenic League for Human Rights’* (2024) (stuk 8 bij verzoekschrift).

De Raad wijst erop dat het loutere feit dat er in Griekenland sprake is van racisme en discriminatie, hoe betreurenswaardig ook, op zich niet voldoende is om een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade bij terugkeer naar Griekenland aannemelijk te maken. Vreemdelingen kunnen in Griekenland, net als in andere lidstaten, geconfronteerd worden met discriminatie, racisme of xenofobie maar dit leidt niet tot het besluit dat de Griekse autoriteiten hun verplichtingen ten aanzien van verzoeker niet zullen nakomen of dat dit invloed heeft op de werking van de officiële instanties en de rechtscolleges in Griekenland. Bovendien houdt dit evenmin in dat de Griekse autoriteiten hun verdragsrechtelijke verplichtingen niet nakomen en dat zij niet bij machte zijn om een passende bescherming te bieden aan betrokkene bij situaties van discriminatie, racisme of xenofobie.

Uit verzoekers verklaringen kan niet blijken dat hij werd geconfronteerd met incidenten die kunnen worden gekwalificeerd als daden van vervolging in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet of een vernederende of mensonterende behandeling in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet, dan wel dat hij geen bescherming kon bekomen bij de Griekse autoriteiten. Waar verzoeker verwijst naar negatieve ervaringen met de Griekse politie, die hem publiekelijk aan identiteitscontroles onderwierp en hem twee maal vasthield, moet worden opgemerkt dat deze situatie niet kan worden aangemerkt als een onmenselijke of vernederende behandeling. Hoe betreurenswaardig eventuele negatieve ervaringen met de politiediensten ook is, dient te worden gesteld dat deze geen bedreiging vormden voor zijn leven of fysieke integriteit en er kan dus ook niet worden gesteld dat deze wijzen op vervolging of ernstige schade. In de bestreden beslissing wordt verder terdege opgemerkt dat verzoeker geen pogingen ondernam om het wanoptreden van de politiediensten aan te kaarten bij de bevoegde instanties of anderszins. Verzoeker toont met zijn betoog niet aan dat hij als statushouder in de onmogelijkheid verkeerde om het wanoptreden van de politie aan te klagen bij de bevoegde autoriteiten in Griekenland, dat hem internationale bescherming verleende, en evenmin dat hij dit in geval van terugkeer niet zou kunnen doen. De Raad benadrukt hierbij dat een persoonlijke negatieve ervaring met de politie niet automatisch betekent dat het gehele politieapparaat in Griekenland niet in staat is om passende bescherming te bieden. Hoewel individuele gevallen van miscommunicatie, wanbeheer of zelfs misdragingen door politieagenten kunnen voorkomen, dienen deze niet als representatief voor het functioneren van het politieapparaat als geheel. De algemene verwijzing naar landenrapporten over de algemene situatie in Griekenland doet hieraan geen afbreuk. Waar hij opwerpt uit angst voor de politie en voor represailles geen stappen ondernomen te hebben, stipt de Raad nog aan dat indien verzoeker geen melding maakt van het wanoptreden, bv. in een andere politiekantoor, bij een ngo of bij de ombudsdienst, er uiteraard geen bescherming kan worden geboden.

3.3.22. De Raad stelt vast dat verzoeker in zijn verzoekschrift de motieven ongemoeid laat waar in de bestreden beslissing nog terecht wordt uiteengezet dat de documenten die verzoeker voorlegt niet van die aard zijn dat ze de appreciatie van zijn verzoek om internationale bescherming in positieve zin kunnen ombuigen. De motieven dienaangaande zoals opgenomen in de bestreden beslissing blijven aldus overeind en worden door de Raad tot de zijne gemaakt en beschouwd als zijnde hier hernomen.

3.3.23. De verwijzing naar nationale en internationale rechtspraak is evenmin van die aard dat zij afbreuk kan doen aan het voorgaande. De appreciatie van de feiten in het licht van de bestaande situatie in Griekenland

gebeurt in het kader van een individuele beoordeling van de zaak die voorligt in elk stadium van de asielprocedure. Feiten en elementen eigen aan elk concreet beschermingsverzoek zijn bepalend bij de beoordeling van het dossier. Voormelde analyse van de situatie in Griekenland is gesteund op de informatie zoals aangebracht door beide partijen.

Een algemene verwijzing in het verzoekschrift en in de aanvullende nota waarbij dienaangaande naar verschillende rapporten met algemene landeninformatie wordt verwezen en naar de moeilijke (levens)omstandigheden voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland, volstaat niet om zonder meer aan te tonen dat verzoeker als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen. Dit dient *in concreto* te worden aangetoond, waartoe verzoeker in gebreke blijft.

3.3.24. Het vermoeden dat zijn grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, wordt door verzoeker niet weerlegd. Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet op de individuele situatie van verzoeker in de weg staan. Zijn beschermingsverzoek dient bijgevolg op basis van deze rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard. Een schending van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet blijkt niet.

3.3.25. Daar verzoeker internationale bescherming geniet in Griekenland, is er in België geen behoefte aan internationale bescherming. In deze omstandigheden blijkt niet dat verzoeker zich nog dienstig kan beroepen op (een schending van) de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet, die betrekking hebben op het beoordelen van de nood aan een internationale beschermingsstatus. Aangezien verzoeker internationale bescherming geniet in Griekenland, is er in België geen behoefte aan internationale bescherming. In deze omstandigheden is verzoekers verwijzing in zijn tweede middel naar de (verslechtering van de) algemene veiligheidssituatie in Gaza en in de stukken bij het verzoekschrift (stukken 9-12) - hoe betreurenswaardig ook - en rechtspraak in dit verband, niet dienstig.

De beoordeling of de verzoeker een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel risico loopt op ernstige schade in zijn land van herkomst, dient slechts te worden gemaakt indien het vermoeden, dat de aan verzoeker toegekende bescherming in Griekenland effectief is, wordt ontkracht. Verzoeker is op dit punt in gebreke gebleven.

3.3.26. Een schending van artikel 4 van het Handvest en van artikel 3 van het EVRM wordt niet aangetoond. De Raad wijst er hierbij bovendien nog op dat de bestreden beslissing op zich geen verwijderingsmaatregel inhoudt.

3.3.27. Uit het voorgaande blijkt dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat de commissaris-generaal op basis van een niet correcte feitenvinding of op kennelijk onredelijke wijze tot de bestreden beslissing is gekomen. De schending van de materiële motiveringsplicht, in het licht van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet kan niet worden aangenomen.

3.3.28. Het zorgvuldigheidsbeginsel legt de commissaris-generaal op zijn beslissingen zorgvuldig voor te bereiden en deze te stelen op een correcte feitenvinding. Uit het administratief dossier blijkt dat verzoeker bij het commissariaat-generaal uitvoerig werd gehoord. Tijdens een persoonlijk onderhoud kreeg hij de mogelijkheid uiteen te zetten waarom artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet in zijn specifieke situatie niet van toepassing is en zijn argumenten kracht bij te zetten, kon hij nieuwe en/of aanvullende stukken neerleggen en heeft hij zich laten bijstaan door zijn advocaat, dit alles in aanwezigheid van een tolk die het Arabisch machtig is. De Raad stelt verder vast dat de commissaris-generaal zich voor het nemen van de bestreden beslissing heeft gesteund op alle gegevens van het administratief dossier en op alle dienstige stukken. Het zorgvuldigheidsbeginsel is bijgevolg niet geschonden.

3.3.29. Het redelijkheidsbeginsel is niet geschonden aangezien de bestreden beslissing geenszins in kennelijke wanverhouding staat tot de motieven waarop zij is gebaseerd. Deze motieven zijn deugdelijk en vinden steun in het administratief dossier.

3.3.30. Inzake het derde middel wijst de Raad nog op het volgende.

Artikel 51/4 van de Vreemdelingenwet wijst de taal aan die het bestuur moet gebruiken bij het opstellen van de dossierstukken en bij het nemen van zijn beslissing. Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat de taal van de procedure waarin het onderzoek is gevoerd het Nederlands is. De notities van het persoonlijk onderhoud die zich in het administratief dossier bevinden zijn opgesteld in het Nederlands, de proceduretaal. Ook de bestreden beslissing is genomen in het Nederlands. Artikel 51/4 van de Vreemdelingenwet is aldus correct toegepast. Uit vaste rechtspraak van de Raad van State blijkt dat uit artikel 51/4 van de

Vreemdelingenwet niet kan worden afgeleid dat de tolk, die de verklaringen van de verzoeker om internationale bescherming vertaalt, dit rechtstreeks moet doen in de taal van de procedure, noch dat de taal van het onderzoek uitsluitend het Nederlands moet zijn (RvS 6 januari 2003, nr. 114.257 en RvS 9 maart 2004, nr. 128.986). Artikel 51/4 van de Vreemdelingenwet legt geen verplichting inzake taalgebruik op aan de ambtenaar en de tolk tijdens het persoonlijk onderhoud. Dat het persoonlijk onderhoud in een andere taal dan de proceduretaal werd afgenomen, brengt geen schending van artikel 51/4 van de Vreemdelingenwet met zich mee.

Er blijkt ook niet dat er zich tijdens het persoonlijk onderhoud bij het commissariaat-generaal vertaalproblemen zouden hebben voorgedaan, en uit de notities van het persoonlijk onderhoud blijkt dat verzoeker en de tolk Arabisch elkaar goed begrepen (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 2 en 13). Uit de notities van het persoonlijk onderhoud, die zich in het administratief dossier bevinden zowel in de Engelse versie als in de vertaalde Nederlandse versie, blijkt verder niet dat verzoeker de vragen niet goed begrepen zou hebben, minstens wordt dit geenszins verduidelijkt aan de hand van concrete voorbeelden. Verzoekers advocaat gaf op het einde van het persoonlijk onderhoud mee dat er rekening mee moest worden gehouden dat het interview in het Engels is gevoerd (*ibid.*, p. 13). Daaropvolgend lieten verzoeker en zijn advocaat evenwel na opmerkingen over te maken met betrekking tot de inhoud van de notities van het persoonlijk onderhoud.

Verzoeker geeft voorts aan dat het persoonlijk onderhoud vertaald werd middels een digitaal programma, wat een bijkomend risico vormt voor het voorkomen van risico's op misverstanden, onnauwkeurigheden en onvolledige weergaven, doch blijkt geheel in gebreke te duiden op welk vlak zich *in casu* misverstanden, onnauwkeurigheden of onvolledige weergaven manifesteren, laat staan hoe dit de strekking van de bestreden beslissing zou hebben beïnvloed.

Waar verzoeker de inzet van EUAA-medewerkers hekelt die als 'ambtenaar' het persoonlijk onderhoud afnemen, herinnert de Raad eraan dat artikel 57/5ter van de Vreemdelingenwet het commissariaat-generaal de mogelijkheid biedt om personeel van een andere instantie tijdelijk in te schakelen voor het afnemen van het persoonlijk onderhoud.

Artikel 57/5ter, derde lid, van de Vreemdelingenwet, dat de omzetting vormt van artikel 14, lid 1, tweede alinea, van de richtlijn 2013/32/EU, luidt als volgt:

“Wanneer een groot aantal vreemdelingen tegelijk om internationale bescherming verzoekt, waardoor het voor de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen in de praktijk onmogelijk is om tijdig het in het eerste lid bedoelde onderhoud af te nemen, kan de minister met instemming van de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen beslissen om het personeel van een andere instantie tijdelijk in te schakelen voor het afnemen van dit onderhoud. In dergelijke gevallen krijgt het personeel van die andere instantie vooraf de relevante opleidingen zoals door de Koning bepaald voor het personeel van de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen.”

In dit wetsartikel wordt nergens gespecificeerd dat met 'een andere instantie' uitsluitend een Belgische instantie wordt bedoeld. De interpretatie van dit artikel wordt nader toegelicht in de Memorie van Toelichting bij het wetsontwerp van 22 juni 2017 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en van de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen:

“Deze nieuwe bepaling laat echter toe om ook personeel van een andere instantie – dus zonder dat zij voor het Commissariaat-generaal werken – in te schakelen voor het afnemen van het gehoor ingeval van een groot aantal gelijktijdige verzoeken. Het gehoor dient te gebeuren conform de voor het Commissariaat-generaal geldende procedureregels.

De minister kan dergelijke beslissing enkel nemen mits instemming van de Commissaris-generaal. De Europese Commissie dient in overeenstemming met artikel 49 van richtlijn 2013/32/EU over deze uitzonderlijke maatregel te worden ingelicht.

Er kan in de eerste plaats gedacht worden aan het tijdelijk inschakelen van het personeel van de Dienst Vreemdelingenzaken dat verantwoordelijk is voor de registratie van de asielaanvraag en de verklaring en de vragenlijst afneemt van de verzoeker.

Daarnaast zou ook het personeel van andere (overheids)instanties of experts van een asieldienst van een andere EU lidstaat kunnen worden ingeschakeld voor het afnemen van het persoonlijk onderhoud. Het kan ook gaan om experts aangesteld door EASO.

De Commissaris-generaal kan vervolgens zonder nieuw gehoor op basis van het dossier en het inhoudelijk gehoor afgenomen door het personeel van een andere instantie een beslissing nemen over het verzoek. Dit laat het Commissariaat-generaal toe om in dergelijke uitzonderlijke situatie van een groot aantal gelijktijdige

verzoeken efficiënter te werken en garandeert de tijdige afhandeling van de asielprocedure. Het blijft voor het Commissariaat-generaal echter steeds mogelijk om ingeval van twijfel een bijkomend gehoor te organiseren. Een belangrijke voorwaarde voor de toepassing van deze bepaling is dat in dergelijke gevallen het personeel van die andere instantie vooraf de relevante opleidingen moet krijgen voor het afnemen van een persoonlijk onderhoud. Het gaat enerzijds om de opleidingen die onder meer de in artikel 6, lid 4, onder a) tot en met e) van Verordening nr. 439/2010 opgesomde elementen bevatten, zoals internationale mensenrechten en het acquis inzake asiel van de Unie, gesprekstechnieken, enz. en anderzijds algemene kennis betreffende problemen die de geschiktheid van de verzoeker om een onderhoud te hebben negatief kunnen beïnvloeden, zoals aanwijzingen dat de verzoeker mogelijk in het verleden gefolterd is. Deze opleidingen zijn identiek aan de opleidingen die conform artikel 4.3 van de richtlijn 2013/32/EU en verder bepaald bij koninklijk besluit minimaal voorzien moeten worden voor het personeel van de beslissingsautoriteit.

De tijdelijke inschakeling van personeel van een andere instantie blijft beperkt tot het afnemen van het gehoor. De inhoudelijke beoordeling van het verzoek, namelijk het opstellen van de ontwerpbeslissingen en het superviseren van de ontwerpbeslissingen blijft de exclusieve bevoegdheid van het personeel van het Commissariaat-generaal dat bovendien houder dient te zijn van een diploma dat toegang geeft tot betrekkingen van niveau A van de Staat (artikel 2 koninklijk besluit van 11 juli 2003 tot regeling van de werking van en de rechtspleging voor het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen). Artikel 15.2 van de richtlijn 2013/32/EU en art. 13.1 van het koninklijk besluit van 11 juli 2003 tot regeling van de werking van en de rechtspleging voor het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen stellen dat het gehoor plaatsvindt in zodanige omstandigheden dat een passende geheimhouding wordt gewaarborgd. Dit principe geldt eveneens als het gehoor wordt afgenomen door personeel van een andere instantie. Daarnaast stelt artikel 48 van de richtlijn 2013/32/EU dat de autoriteiten die uitvoering geven aan deze richtlijn ten aanzien van alle informatie welke zij tijdens hun werk verkrijgen, gebonden zijn door het vertrouwelijkheidsbeginsel zoals omschreven in de nationale wetgeving. Dit betreft het beroepsgeheim bepaald in artikel 57/27 van de Vreemdelingenwet.” (Parl. St., DOC 54-2548/001, p. 92-96)

De omstandigheden, waarin het persoonlijk onderhoud plaatsvindt, worden bepaald bij het koninklijk besluit van 11 juli 2003.

Artikel 3, § 2, van het koninklijk besluit van 11 juli 2003 luidt, in verband met die opleidingen waarnaar wordt verwezen in voormeld artikel 57/5ter van de Vreemdelingenwet, als volgt:

“§ 2. Binnen het Commissariaat-generaal wordt een kennis- en leercentrum opgericht dat aan de ambtenaren een basisopleiding en voortgezette vorming geeft betreffende ondermeer de toepassing van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 betreffende het statuut van de vluchtelingen, [de Conventies betreffende de rechten van de mens] de Conventies betreffende de rechten van de mens die België binden evenals de andere beschermingsgronden die in de wet zijn voorzien. Hiertoe behoort een opleiding met betrekking tot het verhoren van asielzoekers en interculturele communicatie, evenals een basisinformatie over de specifieke behoeften van de kwetsbare groepen.”

In overeenstemming met voorgaande bepalingen werd tussen België en het EUAA (*The European Union Agency for Asylum*) een operationeel plan overeengekomen: “*Operational plan 2025-2026 agreed by the European Union Agency for Asylum and Belgium*”, dat geldig is van 1 januari 2025 tot 30 december 2026 (weblink opgenomen in de bestreden beslissing). Hierin wordt gesteld dat de activiteiten van het EUAA in het kader van de operationele en technische bijstand zoals omschreven in principe onder het EU-recht vallen, aangevuld, waar nodig, met het nationale recht van de gastlidstaat. Dit omvat onder meer de veiligheid en beveiliging van de deelnemende personen en de middelen die worden ingezet voor de activiteiten van het EUAA.

Dit operationeel plan voorziet onder 1.4.4. (p. 18) in een ‘EUAA-gedragscode voor deskundigen die deelnemen aan asielondersteuningsteams’ en licht toe dat EUAA-medewerkers die deelnemen aan asielondersteuningsteams de hoogste normen moeten hanteren op het gebied van integriteit, ethisch gedrag, professionalisme en de eerbiediging en bevordering van de grondrechten en internationale bescherming. Bij het uitvoeren van hun ondersteunende taken mogen EUAA-medewerkers niet discrimineren op grond van geslacht, ras, godsdienst, etnische afkomst, leeftijd of seksuele geaardheid. Van alle deskundigen wordt verwacht dat zij iedereen beleefd en respectvol behandelen en rekening houden met de aard van de legitieme activiteiten waarmee zij zich bezighouden. Om hun taken naar behoren te kunnen uitvoeren, dienen zij het algemeen belang te dienen en zich te onthouden van activiteiten die hun onafhankelijkheid en de behoorlijke uitvoering van hun taken zouden kunnen ondermijnen of in gevaar brengen. Tijdens de uitvoering van dit plan moeten alle deskundigen een nultolerantie-beleid hanteren ten aanzien van schendingen van de grondrechten. Deze verplichting is met name van belang bij de omgang met personen die internationale bescherming nodig hebben. Daartoe moeten deskundigen die deelnemen aan asielondersteuningsteams die in het kader van dit plan worden ingezet zich houden aan en handelen in overeenstemming met de ‘EUAA-gedragscode voor deskundigen die deelnemen aan asielondersteuningsteams’ (*Decision of the*

Executive Director No 33/2025 on the code of conduct applicable to all experts participating in asylum support teams van 5 mei 2025 waarnaar de weblink eveneens is opgenomen in de bestreden beslissing). Al deze deskundigen zullen worden verzocht om vóór hun inzet een verklaring van naleving van de gedragscode van het EUAA te ondertekenen. Deskundigen moeten het EUAA onverwijld op de hoogte brengen, via de daarvoor bestemde meldingskanalen, wanneer zij redenen hebben om aan te nemen dat er een schending van de gedragscode van het EUAA heeft plaatsgevonden of op het punt staat plaats te vinden in het kader van de operationele en technische bijstand van het Agentschap.

Uit het voorgaande blijkt aldus ontegensprekelijk dat de commissaris-generaal niet enkel Belgische ambtenaren *stricto sensu*, maar ook medewerkers van het EUAA (voormalig EASO) tijdelijk kan inschakelen voor het afnemen van het persoonlijk onderhoud bij het commissariaat-generaal.

Voorts bepaalt het voormeld operationeel plan dat overeenkomstig artikel 8, lid 6, en artikel 19, lid 4, van de EUAA-verordening de deskundigen die deelnemen aan asielondersteuningsteams een opleiding moeten volgen die betrekking heeft op hun taken en functies en die noodzakelijk is voor hun deelname aan de door het EUAA georganiseerde operationele activiteiten (p. 24).

De Raad stipt verder nog aan dat de tijdelijke inzet van EUAA-medewerkers strikt beperkt blijft tot het afnemen van het persoonlijk onderhoud. Het inhoudelijk onderzoek van het verzoek, met name het opstellen en controleren van ontwerpbeslissingen, blijft de exclusieve bevoegdheid van de ambtenaren van het commissariaat-generaal die in het bezit moeten zijn van een diploma dat toegang geeft tot betrekkingen van niveau A, zoals voorgeschreven in artikel 2 van het koninklijk besluit van 11 juli 2003.

Waar verzoeker opwerpt dat het persoonlijk onderhoud werd afgenomen door een Griekse EUAA-medewerker, wijst de Raad erop dat - daargelaten verzoeker geenszins kan staven dat de betreffende EUAA-medewerker de Griekse nationaliteit bezit - hieruit hoe dan ook geenszins zonder meer afgeleid kan worden dat het beschermingsverzoek van verzoeker niet op objectieve of onpartijdige wijze werd behandeld, te meer gelet op de hoger weergegeven uiteenzetting inzake het operationeel plan met nadruk op de bepalingen rond de EUAA-gedragscode voor deskundigen die deelnemen aan asielondersteuningsteams (cf. voormeld 1.4.4. van het *“Operational plan 2025-2026 agreed by the European Union Agency for Asylum and Belgium”*, p. 18).

Het onpartijdigheidsbeginsel dat als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur ook van toepassing is op organen van het actief bestuur en houdt (onder andere) in dat bestuursorganen, ambtenaren of mandatarissen geen persoonlijk (juridisch of feitelijk) belang mogen hebben bij de door hen te nemen beslissingen en niet vooringenomen mogen zijn bij het behandelen van de hen opgelegde zaken. Het Hof van Justitie heeft als zodanig bevestigd dat het recht op een onpartijdige behandeling van zijn zaak geldt bij de uitvoering van het Unierecht, in het bijzonder de richtlijnen 2004/83/EG en 2005/85/EG, heden vervangen door de richtlijnen 2011/95/EU en 2013/32/EU (HvJ 8 mei 2014, C-604/12, N. tegen Minister for Justice, Equality and Law Reform, Ireland, pt. 19-55). De vereiste van onpartijdigheid wordt bekeken vanuit dubbele ooghoek. Er is met name enerzijds de subjectieve of persoonlijke onpartijdigheid, en anderzijds de objectieve of structurele onpartijdigheid. Het onpartijdigheidsbeginsel waarborgt dus zowel de persoonlijke onpartijdigheid van de personeelsleden en de leden van bestuurlijke organen die mede een beslissing nemen, als de structurele onpartijdigheid van die personeelsleden en bestuurlijke organen op het vlak van de organisatie van deze organen, het verloop van de procedure en het tot stand komen van hun beslissingen (RvS 14 november 2017, nr. 239.876). De subjectieve onpartijdigheid vereist dat geen enkel lid van het betrokken bestuur blijf mag geven van partijdigheid of persoonlijke vooringenomenheid. De objectieve onpartijdigheid vereist dat dit bestuur voldoende waarborgen biedt om elke gerechtvaardigde twijfel omtrent een eventuele vooringenomenheid uit te sluiten (cf. HvJ 27 maart 2019, C-680/16, Dr. August Wolff GmbH & Co. KG Arzneimittel en Remedia d.o.o., pt. 27). De subjectieve onpartijdigheid wordt vermoed tot het bewijs van het tegendeel. In het geval van een aantasting van de objectieve onpartijdigheid moet de daadwerkelijke vooringenomenheid niet worden aangetoond, maar volstaat de schijn van partijdigheid indien die schijn objectief gerechtvaardigd is (A. COOLSAET, *“Hoofdstuk 6. Het onpartijdigheidsbeginsel”* in I. OPDEBEEK en M. VAN DAMME (ed.), *Beginnelsen van behoorlijk bestuur*, Brugge, die Keure, 2006, p. 191). Om de schending van de structurele onpartijdigheid aannemelijk te maken, volstaat geen louter subjectieve indruk van partijdigheid, maar moet die indruk objectief gerechtvaardigd kunnen worden, rekening houdend met de concrete, feitelijke elementen van de zaak (RvS 12 mei 2020, nr. 248.530). In geval van structurele onpartijdigheid moet worden onderzocht of er voldoende garanties zijn om objectief gewettigde twijfels over de onpartijdigheid uit te sluiten. Zulke twijfels kunnen rijzen ten gevolge van vaststelbare feiten, waarbij in bepaalde gevallen zelfs de gewekte schijn belang kan hebben (RvS 25 november 2020, nr. 249.039). De nationale autoriteit moet voldoende waarborgen bieden om elke gerechtvaardigde twijfel dat sprake is van een eventueel vooroordeel uit te sluiten (HvJ 8 mei 2014, C604/12, H. N. tegen Minister for Justice, Equality and Law Reform, Ireland, pt. 52).

De Raad wijst erop dat verzoeker niet *in concreto* aantoont dat de structurele organisatie van het commissariaat-generaal onvoldoende garanties biedt om twijfels over de onpartijdigheid uit te sluiten. Vooreerst is het niet de EUAA-medewerker, noch de ambtenaar van het commissariaat-generaal, maar de commissaris-generaal die formeel de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming neemt. Dit neemt echter niet weg dat niet kan worden ontkend dat de EUAA-medewerker, die *in casu* het persoonlijk onderhoud heeft geleid met de verzoeker om internationale bescherming en die de verklaringen van verzoeker heeft genoteerd, een belangrijke rol speelt. Ook hier zijn evenwel de nodige garanties voorhanden om aan een volgens verzoeker mogelijke partijdigheid van de EUAA-medewerker te remediëren. Zo kan verzoeker overeenkomstig artikel 57/5*quater* van de Vreemdelingenwet een kopie van de notities van het persoonlijk onderhoud aanvragen en daarover zelf of via zijn advocaat aan het commissariaat-generaal schriftelijk zijn opmerkingen bezorgen, die door de commissaris-generaal moeten worden onderzocht alvorens een beslissing te nemen over het verzoek om internationale bescherming.

De Raad oordeelt dat *in casu* slechts kan vastgesteld worden dat het administratief dossier geen aanwijzingen bevat – en door verzoeker geen indicaties worden aangehaald – waaruit zou blijken dat het verzoek om internationale bescherming van verzoeker niet op een objectieve wijze behandeld zou zijn. Verzoeker heeft op geen enkel ogenblik opmerkingen geuit ten aanzien van de notities van het persoonlijk onderhoud in het kader van artikel 57/5*quater* van de Vreemdelingenwet, hetgeen een relevant gegeven is. Immers wordt verzoeker – die tijdens het persoonlijk onderhoud aangaf de notities van het persoonlijk onderhoud te willen ontvangen en hierbij uitdrukkelijk werd gewezen op de mogelijkheid om dan binnen de acht dagen eventuele opmerkingen te formuleren (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 13) – overeenkomstig artikel 57/5*quater* van de Vreemdelingenwet geacht in te stemmen met de inhoud van de notities van het persoonlijk onderhoud die hem werden bezorgd wanneer geen opmerkingen worden ontvangen binnen de vooropgestelde termijn, *quod in casu*. Ook uit een zorgvuldige lezing van de notities van het persoonlijk onderhoud, die zo weze herhaald in zowel de vertaalde Nederlandstalige als de oorspronkelijke Engelstalige versie te raadplegen is in het administratief dossier, kan niet worden afgeleid dat er zich tijdens het persoonlijk onderhoud onregelmatigheden hebben voorgedaan in die mate dat hieruit enige vooringenomenheid bij de behandelend ambtenaar zou kunnen blijken. Uit de motieven van de bestreden beslissing kan ook niet blijken dat er van enige subjectieve partijdigheid sprake is.

De Raad herhaalt dat de tijdelijke inzet van EUAA-medewerkers strikt beperkt blijft tot het afnemen van het persoonlijk onderhoud. Het onderzoek van de inhoud van het verzoek om internationale bescherming en het opstellen en/of controleren van ontwerpbeslissingen blijft de exclusieve bevoegdheid van de ambtenaren van het commissariaat-generaal. De commissaris-generaal neemt formeel de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming.

De Raad concludeert dat verzoeker geen concrete gegevens aanbrengt waaruit blijkt dat de commissaris-generaal eenzijdig of selectief zou zijn geweest bij het nemen van de bestreden beslissing. De commissaris-generaal heeft zich ter zake gebaseerd op verzoekers eigen verklaringen en de door hem geschetste context alsook op de beschikbare landeninformatie. Uit de stukken van het administratief dossier en de bestreden beslissing kan evenmin enige vooringenomenheid of enig gebrek aan objectiviteit worden afgeleid. Bovendien zijn de ambtenaren van het commissariaat-generaal onpartijdig en hebben dezen geen persoonlijk belang bij een positieve of negatieve beslissing ten aanzien van een verzoeker. Als dusdanig bieden zij de nodige garanties inzake objectiviteit. De EUAA-medewerker die het persoonlijk onderhoud afneemt, heeft evenmin enig belang bij de aard van de beslissing die de commissaris-generaal neemt, waardoor er geen indicaties voorhanden zijn dat en hoe deze EUAA-medewerker *in casu* bevooroordeeld zou zijn geweest en/of op een louter subjectieve manier zou handelen tijdens het afnemen van het persoonlijk onderhoud. In die zin kan dan ook niet blijken dat de hele keten van het beslissingsproces *in casu* zou zijn aangetast door een (subjectieve) partijdigheid van één van de daarbij betrokken ambtenaren van het commissariaat-generaal en de EUAA-medewerkers.

Een schending van het onpartijdigheidsbeginsel kan geenszins aannemelijk worden gemaakt.

3.3.31. Waar verzoeker in uiterst ondergeschikte orde vraagt om de bestreden beslissing te vernietigen, wijst de Raad erop dat hij slechts de bevoegdheid heeft om de beslissingen van de commissaris-generaal houdende een niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat) te vernietigen om redenen vermeld in artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2°, van de Vreemdelingenwet. Zoals blijkt uit wat voorafgaat, toont verzoeker echter niet aan dat er een substantiële onregelmatigheid kleeft aan de bestreden beslissing die door de Raad niet kan worden hersteld, noch toont hij aan dat er essentiële elementen ontbreken die inhouden dat de Raad niet kan komen tot een bevestiging of een hervorming zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen hiertoe te moeten bevelen. Het verzoek tot vernietiging kan bijgevolg niet worden ingewilligd.

4. Kosten

Gelet op het voorgaande past het de kosten van het beroep ten laste te leggen van de verzoekende partij.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2

De kosten van het beroep, begroot op 251 euro, komen ten laste van de verzoekende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op drie juni tweeduizend zesentwintig door:

V. SERBRUYNS,	wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,
---------------	---

K. VERKIMPEN,	griffier.
---------------	-----------

De griffier,	De voorzitter,
--------------	----------------

K. VERKIMPEN

V. SERBRUYNS